

SHETLAND SHEEPDOG

Årgang 57

Nr. 3

2020

Tillitsvervfordeling etter Generalforsamlingen 27. april 2019
Norsk Shetland Sheepdog Klubb, v/ Hege Dahl Moen, Haukvegen 2, 7562 Saksvik

Styret:
 Leder: Geir Ottesen Vestbyveien 35 D, 0976 Oslo 450 48 936
 Nesteder: Dag Christer Lie Sveavegen 15, 2742 Grua 473 17 051
 Sekretær: Hege Dahl Moen Haukvegen 2, 7562 Saksvik 977 72 887
 Styremedlem: Brit Kvello Gråvaveien 6, 2080 Eidsvoll 991 69 642
 Styremedlem: Reidun Monsholm Borgundveien 875, 6017 Ålesund 480 90 301
 Varamedlem: Ivar Fredriksen Øver Holmsnes 19, 8450 Stokmarknes 911 71 651
 Varamedlem: Lene Berg Hagen Lynnebakka 20, 2750 Gran 976 46 233
 Varamedlem: Tor-Erling Esbjørnsen Tiurvn 12, 2830 Raufoss 482 18 231

Valgkomité:
 Leder: Ragnhild Johnsen Vestervei 98, 4900 Tvedestrand 900 83 943
 Komitémedlem: Hildegunn Solberg Nes Hovliveien 39, 6057 Ellingsøy 922 63 557
 Komitémedlem: Hanne Bolngnes Klefstadhaugvegen 110, 7070 Bosberg 926 12 983
 Varamedlem: Wenche E. Jensen Sørliveien 102, 1788 Halden 907 42 549

Revisorer:
 Bjørn Wæhre Saksviklia 67, 7562 Saksvik 906 04 293
 Vara: Kari Storlien Bureisergrenda 72, 2365 Åsmarka 414 49 319

Avlsråd:
 Leder: Reidun Monsholm Borgundveien 875, 6017 Ålesund 480 90 301
 Rådsmedlem: Sissel Tangnes Saksumdalsv. 750, 2608 Lillehammer 952 17 757
 Rådsmedlem: Anne Haugstvedt Rishaugveien 14, 8406 Sortland 469 31 012
 Rådsmedlem: Wenche Elisabeth Jensen Sørliveien 102, 1788 Halden 907 42 549

Valpe- og Omplaseringsformidling:
 Wenche Elisabeth Jensen Sørliveien 102, 1788 Halden 907 42 549

PRA-komité:
 Kontakt Avlsrådet

Utstillings- og Premiekomité:
 Leder: Thor Hallgrimsen Skjæravn 5, 3060 Svelvik 917 13 579
 Medlem: Vera Schjølberg Stastadbråtan 9, 2770 Jahren 916 10 731
 Medlem: Dag Christer Lie Sveavegen 15, 2742 Grua 473 17 051

Aktivitetskomité:
 Leder: Caroline Lønmo Bregnestien 3A, 3189 Horten 952 53 869
 Medlem (AG): Mike Hillingseter Apalveien 30, 1900 Fetsund 978 93 899
 Medlem (RL): Lene Berg Hagen Lynnebakka 20, 2750 Gran 976 46 233
 Medlem (LP): Monica Nilsen Herstrøm 20, 3058 Solbergmoen 955 50 322
 Christina Kosinski Tårnbyvn 459, 2013 Skjetten 928 33 384

Minimarked: Vera Schjølberg Stastadbråtan 9, 2770 Jahren 916 10 731

Historisk Arkiv: Reidun Monsholm Borgundveien 875, 6017 Ålesund 480 90 301

Utstillingskonkurransen/Årspriser:
 Utstillingskonkurransen: *Vakant*
 Agility og AG Hopp: Mike Hillingseter Apalveien 30, 1900 Fetsund 978 93 899

Redaksjonskomité:
 Hege Dahl Moen Haukvegen 2, 7562 Saksvik 977 72 887
 Vinny B. Olafsen Holtungveien 1128, 3174 Revetal 413 03 811

Facebookansvarlig: Hege Dahl Moen Haukvegen 2, 7562 Saksvik 977 72 887

Internettansvarlig + Registrering av nye medlemmer:
 Vinny B. Olafsen Høltungveien 1128, 3174 Revetal 413 03 811

Klubbkontakter:
 Oslo: *Ingen for øyeblikket*
 Østfold: Hanne Mette Karlsrud Jens Baggesens vei 9, 1540 Vestby 928 92 025
 Buskerud: Monica Nilsen Herstrøm 20, 3058 Solbergmoen 955 50 322
 Vestfold: Henriette R. Moland Skotfosseveien 219, 3720 Skien 958 80 879
 Telemark: Solveig Gundersen Haukedalsveien 16, 3967 Stathelle 926 53 525
 Sørlandet: Linda Eriksen Nedre Nævisdal 67, 4821 Rykene 950 49 801
 Rogaland: Rita Vik Nord-Talgje, 4170 Sjernarøy 959 34 666
 Hordaland: Åse Ingvill Berge Bakkedalen 19, 5225 Nesttun 934 54 720
 Sogn og Fjordane: Tone Mette Carlsen Valeberg, 6854 Kaupanger 986 39 922
 Møre og Romsdal: Hildegunn Solberg Nes, Hovliveien 39, 6057 Ellingsøy 922 63 557
 Trøndelag, Nord: Christina Dahl Finnsetmøvn 100, 7990 Naustbukta 917 15 079
 Trøndelag, Sør: Hanne Bolngnes Klefstadhaugvegen 110, 7070 Bosberg 926 12 983
 Innlandet: Vigdis Berg Stastadbråtan 7 A, 2770 Jaren 920 26 378
 Nordland, Søndre: Kathrin Johansen Kulturveien 3613, 8100 Misvær 472 59 657
 Hålogaland, Midtre: Iris Hanne Antonsen Sørvikmark, 8419 Sørvik 911 82 313
 Troms, Nordre: Lill Kristin Nilsen General Fleischersv 690, 9357 Tennevoll 466 61 919
 Finnmark: Gerd Sjøveian Strandgata 218, 9690 Havøysund 979 85 604

NSSKs Minimarked

NYHETER:

- 1) **Pannebånd** - Håndlagde pannebånd barn og voksen: kr 250,-
- 2) **Putetrekk** - div. mønstre: kr. 110,-
- 3) **Kam** - kr. 60,- pr. stk.

Shetland Sheepdog Rasestandard
 m/kommentarer og bilder

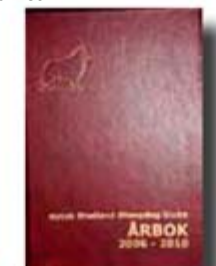
- A5 - 24 sider i farger - kr 50,-

ÅRBOK 2011-2015 i salg fra Minimarkedet

1 bok sendt som A-post koster cirka kr. 390,- inkl. porto/emb.
 Bestiller man 2 til 8 bøker til samme adresse, koster porto og emballasje cirka kr. 180,- i tillegg til bøkene som koster kr. 250,- pr. stk.

Årboek 2006 - 2010
 - 480 sider i farger - kr 100,-

Bilrutemerke
 - H: 14 cm, B: 10 cm. For ett merke: kroner 30,-
 - 2-sidig bilde (motiv på begge sider)

Øvrige eldre Årbøker kr. 25,- pr. stk.
Meget gode priser på Samlepakker av eldre årbøker, ta kontakt med Minimarkedet! Spesialpris til oppdrettere!

Samleperm til Sheltiebladet, kr. 35,-

Gamle medlemsblad:
 - Forrige år - kroner 10,- pr. medlemsblad.
 - Eldre årganger - kroner 5,- pr. medlemsblad.

Valpepakke - pr. valp - kroner 25,- / stk. + porto
Nøkkelring - Med sheltiemotiv - kroner 35,-
Skilt - "Her vokter jeg" - kroner 40,-
Børste (bilde) - 50% naturbust og 50% nylon - kroner 120,-
Rasestandarden med kommentarer og bilder - kroner 50,-

For øvrige varer se NSSKs hjemmeside www.nssk.no under Minimarked

For bestilling fra Minimarkedet kontakt: Vera Schjølberg
 Telefon: 916 10 731 Email: vera.schjolberg@hadeland-energi.net

Returadresse:
Vinny B. Olafsen
Holtungveien 1128
3174 Revetal

Stiftet 6. mars 1964

Ansvarlig utgiver: Norsk Shetland Sheepdog Klubb v/styrets leder.

Utgis 4 ganger pr. år; mars, juni, september, desember.

Manus- og annonsefrister er hhv: 20. januar, 20. april, 20. juli og 20. oktober.

Redaktører: Hege Dahl Moen og Vinny B. Olafsen

Årskontingent pr. 01.01.20:
kr. 325,- pluss grunnavgift til NKK
kr. 230,-

Husstandsmedlemmer: kr. 75,-
Utenlandske medlemmer: kr.
360,- pluss grunnavgift til NKK.
NKKs Regnskapsavdeling sender
ut faktura for betaling av
medlemsavgiften.

Kontonr. til NSSK for betaling av
annonser, konto i DnB:
7877 06 77717
Org.nr: 981 374 657

Web: www.nssk.no

Innleveringssted:
Stavanger postterminal
Trykkeri: Grafo AS

*Forsidebilde: Gerd Sjøveian
Bakside: Sissel Vaksvik*

© Tegneserie-striper som evt. er
brukt i medlemsbladene er tegnet
av Rosalind Allan. Hvis engelsk
tekst er byttet ut med norsk, er
disse oversatt av Reidun Monsholm

Innhold i bladet:

Innholdsfortegnelse	1
Lederen har ordet	2
Nytt fra Styret	3
NKK-Nytt	3
Autoriserte øyelysere	4
Årbok 2016-2020 - info	5
Annonse NSSKs utstilling 5/12	6
Annonse NSSKs utstilling 6/12	7
Bilder og resultater fra utst. på Frya	8
Bilder og resultater fra utst. på Melhus	12
Dressur- og Oppdretterguide, ann.	16
NSSK Ung	17
Fotokonkurranse	17
Bilder fra medlemmer, Årspriser 2019	18
Annonsepriser og manusfrist blad 4/20	20
9 grunner til at det er sunt å ha hund	20
Helse i hver bevegelse	21
Høstens forgiftninger	26
Våteksem - HotSpot hos hund	28
Å løpe med hunden	30
Mental aktivisering og trening	32
Hunder har også en tenåringsfase	34
Trenger vi utstillinger og prøver?	39
Etter Koronakarantenen	44
Har hunden feber?	46
Eldre Håndbøker og Årbøker til salgs	47
Stafettpinne	48
Champions- og certvinnere	38
Distriktsnytt	58
Medlemsannonser	59
Nye medlemmer	68
Minimarkedet	permsiden

Hei dere!

Håper dere og de firbeinte har det bra, og holder dere friske i disse annerledes tider! Som alle andre, så håper vi bare at ting snart er tilbake til normalen.

Redaksjonen for den nye Årboka som det nå jobbes med, trenger en del resultater og bilder, se side 5 i dette bladet.

Ha en fin høst alle sammen, og ta vare på hverandre.

Hilsen Hege og Vinny

LEDEREN har ordet

Hei alle sammen!

Håper at sommeren har vært flott for dere alle. At hunden har kost seg sammen med dere, viser jo alle de flotte bildene som er lagt ut på f.eks. Facebook. Synes personlig at det er veldig hyggelig å se hunder i aktivitet, om det er tur-bilder, bilder fra utstillingsringen, eller fra en annen aktivitet. Er så herlig å se hvor flott vår rase gjør seg som en all-rounder uansett hva vi utfordrer den på.

Ellers er det jo å observere at Koronaen fortsatt er aktiv, og det ser ut som vi må leve en stund med den. Dette medfører begrensninger på arrangementer, og jeg ber dere alle være nøye med å holde myndighetenes regler. Selv med store utfordringer, er det flott at vi har en gjeng som jobber for oss alle med å få til så stor aktivitet som mulig i klubben vår, stor honnør til dem. Ber dere om å slutte opp om disse arrangementene.

I disse tider har det blitt stor etterspørsel etter valper. Vet at vi har gode og seriøse oppdrettere i vår klubb og det kjennes veldig betryggende. Fikk en liten bekymringsmelding om lange ventelister, og om ventelister følges. Dette er opp til hver enkelt, men jeg ber dere om å være flinke med kommunikasjon med de dere har på ventelister. Er ikke vanskelig å sette seg inn i, det som blir lange dager og måneder før man både vet om man kommer til å få valp eller ikke. Vi blir vel litt som unger igjen alle sammen i en slik situasjon, i hvert fall gjelder dette undertegnede.

Ønsker dere alle en fin høst, og kanskje vi ses på noen av våre arrangementer, håper jeg.

Vennlig hilsen Geir Ottesen

Foto: Torill T. Vasveen

NYTT fra STYRET

NSSKs utstillinger 2020 - Koronasituasjonen - Storcert

Siden så mange utstillinger har vært avlyst pga Covid-19, har NKK gitt tillatelse til at klubber med Spesialutstillinger får dele ut "Storcert" på ytterligere 4 Spesialer, i tillegg til klubbens Hovedutstilling.

For NSSK betydde dette Storcert på NSSK Tøndelag, Misvær, Harstad og Juleutstillingen på Hadeland.

Etter hvert måtte dessverre NSSKs Spesialutstilling i Harstad 3. oktober avlyses. NKKs Internasjonale eksteriørutstilling i Harstad samme helgen måtte også avlyses.

NSSKs Utstillingskomite har imidlertid jobbet hardt for å "beholde" det siste Storcertet, og har nå fått dispensasjon fra NKK om å avholde en ekstra Spesialutstilling dagen etter den opprinnelig planlagte Juleutstillingen i desember! NSSK arrangerer dermed dobbeltutstilling helgen 5. og 6. desember 2020, og begge utstillingene med Storcert! På søndag 6. desember kan også Collie delta (ikke Storcert for Collierasene).

NYTT fra NKK

Noen Korona-endringer for 2020

<https://www.nkk.no/korona/oppsummering-av-utstillingsvedtak-article174391-1372.html> (Artikkelen er oppdatert 31. juli)

Årskonkurransene i NKK utgår for år 2020

Fordi flere av NKKs utstillinger i 2020 er avlyst og de NKK-utstillingene som holdes må tilpasses omfattende smittevernregler, kan ikke årskonkurranser innenfor utstillingsområdet (Bamsevinner, beste veteran, beste avlshund, mestvinnende oppdretter, beste norske hund) gjennomføres etter intensjonen i 2020, og det anses lite hensiktsmessig å kåre vinnere basert på langt færre utstillinger enn normalt. NSU (NKKs særkomite for utstilling) vedtok derfor at årskonkurransene i 2020 innenfor utstillingsområdet utgår.

Tildeling av juniorcert og veterancert utsatt

I henhold til NKKs utstillingsregler skulle bestemmelser knyttet til tildeling av junior- og veterancert vært iverksatt fra 1. juli 2020. Pandemien har ført til vedtak om at iverksettelse av bestemmelser rundt tildeling av juniorcert og veterancert foreløpig utsettes til 1. januar 2021.

Oversikt over autoriserte øyelysere i Norge

<https://www.vetnett.no/kurs-og-utdanning/oyelyser/oversikt-over-autoriserte-oyelysere/>

Ernst Otto Ropstad

NMBU, Institutt for sports- og familiedyrmedisin, PB 8146 Dep, 0033 Oslo
Tlf. 902 21 086, ernst.ropstad@nmbu.no

Tobias Revold

NMBU, Institutt for sports- og familiedyrmedisin, PB 8146 Dep, 0033 Oslo
Tlf. 482 13 662, tobias.revold@nmbu.no

Birgitte Grann Greve

AniCura Dyresykehus Oslo
Uelandsgate 85, 0462 Oslo
Tlf. 815 70 005, birgitte.greve@anicura.no

Siv Grosås

Husebyveien 108, 2020 Skedsmokorset
Tlf. 476 18 429, siv@dyregod.no

Katarina Andersson Storli

Evidensia Lørenskog Dyreklinikk
Boecksqgt. 1, 1473 Lørenskog
Tlf. 67 91 69 91, katarina.storli@evidensia.no

Ruth Anne Aas

AniCura Jeløy Dyreklinikk
Varnaveien 43 D, 1514 Moss
Tlf. 69 91 10 90, ruth.anne.aas@anicura.no

Martine Ulfeng

Fredrikstad Dyrehospital
Wilbergjordet 2, 1605 Fredrikstad
Tlf. 69 30 48 30, martine.u@f-d.no

Kristin Lange

Jessheim Dyreklinikk, Dampsaga allé 4A, 2053 Jessheim. Tlf. 63 97 18 25
kristin.lange@jessheim-dyreklinikk.no

Hilde Løkke-Sørensen

Grue Dyreklinikk, Soløravn 33, 2260 Kirkenær
Tlf. 62 94 49 20, post@grue-dyreklinikk.no

Ellen Dobloug

Sentrum Dyreklinikk
Børresens vei 4, 2609 Lillehammer
Tlf. 61 26 96 96, edobloug@frisurf.no

Kjell Kongsengen

Tranbergliå 26, 2819 Gjøvik
Tlf. 61 13 73 33, k-kongse@online.no

Harald Vileid

Vileids Dyreklinikk
Hystadveien 3, 3208 Sandefjord
Tlf. 33 46 61 13, hvileid@online.no

Elisabeth Bjørnstad

A-VET Smådyrklipp Blåskjellveien 2, 3133 Duken, Tlf. 413 31 600, elbjorne@me.com

Jannecke Tunås

Ål Dyreklinikk, Kulev 6, 3570 Ål
Tlf. 916 46 116, jannetu@online.no

Niels Højgaard Andersen

Falkumdyrlegen Øyevet
Richard Nordraaksgt 12, 3722 Skien
Tlf. 924 47 058, post@oyevet.no

Johanne Teige Bøe

Vindalslia 7, 3728 Skien, Tlf. 480 23 333
johanne@porsgrunndyreklinikk.no

Linda Eriksen

AniCura Dyresykehus Stavanger
Torgveien 15 C, 4016 Stavanger
Tlf. 51 51 00 60, linda.eriksen@anicura.no

Magne Haaland

Tu Dyreklinikk, Lindev 1, 4340 Bryne
Tlf. 51 78 85 90, magne@tudyreklinikk.no

Dagny Spanne Kjær

Jæren Smådyrklipp
Mornefaret 1, 4340 Bryne
Tlf. 474 71 607, dagny@j-sdk.no

Tone Ihle Engelskjønn

AniCura Grimstad Dyreklinikk
Bergsmoveien 21, 4886 Grimstad
Tlf. 37 04 95 00, tone.engelskjonn@anicura.no

Eva Heldal Monsen

AniCura Dyresykehuset Bergen Sør AS
Søråshøgda 7B, 5235 Rådal
Tlf. 55 11 60 60, eva.monsen@anicura.no

Vigdis Brekke Kaas

AniCura Dyresykehuset Bergen Sør AS
Søråshøgda 7B, 5235 Rådal
Tlf. 55 11 60 60, vigdis.kaas@anicura.no

Torunn Hoff

Ålesund Dyreklinikk
Brusdalsveien 10a, 6011 Ålesund
Tlf. 70 17 83 83, torunnhoff@gmail.com

Anne Mette Knutsen

Ranheim Dyreklinikk
Vikelfaret 4, 7054 Ranheim
Tlf. 73 10 70 70
post@ranheimdyreklinikk.no

Jon Snøfugl

AniCura Heimdal Dyreklinikk
Industriv 67, 7080 Heimdal
Tlf. 72 88 77 00, jo-snoef@online.no

Hege Jøntvedt

AniCura Dyresykehus Stjørdal
Stokmoveien 14, 7500 Stjørdal
Tlf. 74 84 00 90, hege.jontvedt@anicura.no

ÅRBOK 2016-2020

VI TRENGER OPPLYSNINGER TIL DEN NYE ÅRBOKA 2016-2020

Vi er igang med arbeidet med klubbens nye årbok, og trenger følgende opplysninger fra medlemmene:

- På grunn av vanskeligheter med å få oversikt over hvor og når norske hunder har tatt CACIB så ber vi alle om å sende opplysninger på sine hunder.
- De som har hunder som har tatt CACIB og titler i utlandet, må sende inn disse. Hvis dere ikke leverer inn så får dere kun med det vi finner på Dogweb. Dette gjelder også vinnertitler (også de som NKK ikke godkjenner).
- Lydighet, agility, viltspor og rally lydighet: Alle som har tatt lydighets-, agility-, hopp-viltspor- og rallycert, må sende inn opplysninger om disse. Hvis ikke, så får vi dem ikke med i årboka. Dere må også opplyse om hvilke titler hunden har oppnådd.

Frist for innsending: **31. desember 2020** til:
Sissel Tangnes, e-post: tangnes@online.no

ANNONSE I ÅRBOKA ?

Annonnene i årboka er noe av det som gjør bøkene så interessante, og vi håper at dere vil benytte anledningen til å presentere deres vakre shelties.

Vi vil gjerne ha beskjed så snart som mulig hvem som vil ha annonse, og hvor mange sider dere ønsker, slik at vi kan sette av plass. Annonseprisen er som ved forrige årbok kr 700 for helside og kr 1200 for dobbeltside. Vi oppfordrer alle oppdrettere, og også andre medlemmer, å annonsere i årboka. Det er ikke tillatt med kommersielle annonser.

Frist for å bestille annonse er 1. februar 2021, og manus må være innlevert senest 1. mars 2021.

Annonnene eller utkast til annonser sendes til:
Reidun Monsholm, e-post: reidun.monsholm@gmail.com eller
Vinny Olafsen, e-post: mainland@online.no

INNHold I ÅRBOKA

Hvis du har forslag til artikler, eller ønsker å bidra i redaksjonen eller med egen artikkel eller fine bilder, så ta kontakt med Reidun Monsholm

Norsk Shetland Sheepdog Klubb

inviterer til utstilling for
Shetland Sheepdog, valp og voksen
NB: Storcert

Sted: **Hallen til Hadeland Hundeklubb**
Adresse: Molinna 2, 2750 Gran

Dato: **5. desember 2020**

Dommer: **Jessica Feldhoff, Tyskland**

Påmelding: www.nkk.no - "Min side" på DogWeb.

Påmeldingsfrist ved elektronisk påmelding: 21/11-20 (ordinær og forlenget)

Pris pr. hund: Voksen kr. 400,- og Valp kr. 300,-.

Manuell påmelding: utstilling@nssk.no

Kontaktperson ang. utstillingen: Thor Hallgrimsen Tlf.: 917 13 579

Kontonummer til NSSK for betaling ved manuell påmelding: **5010 05 64650**

Merk betalingen med reg.nr. på hunden(e) du melder på.

Påmeldingsfrist ved manuell påmelding: 21/11-20, påmeldingsfrist = betalingsfrist.

Ved betaling senere enn betalingsfristen tilkommer et gebyr på 50 %.

Rabatter: F.o.m. tredje hund med samme registrerte eier betales ½ avgift. Dette gjelder ikke valper, kun voksne hunder. Rabatten regnes fra, og av, laveste avgifter. Alle hunder som meldes på og kreves rabatt for utover hund nr. to, må meldes på i én og samme operasjon. Hunder som meldes på senere, vil ikke kunne få rabatt. For å oppnå rabatt, må betaling være mottatt før påmeldingsfristen utløper.

Utstillingen arrangeres etter NKKs regler. Forbehold om dommerending.

Tegning:
A. J. Lie

NSSK har fått dispensasjon til å arrangere dobbeltutstilling med STORCER (på Sheltie) denne helgen. Collie kan delta på søndag, se egen annonse for utstillingen søndag 6/12.

Vi ønsker dere hjertelig velkommen til dobbeltutstilling på Hadeland 5. og 6. desember 2020, med dobbelt sjanse for å få Storcert!

Førpremier
sponset av:

ROYAL CANIN

Norsk Shetland Sheepdog Klubb

inviterer til utstilling for Shetland Sheepdog
og Collie, Kort- og Langhår, valp og voksen.
NB: Storcert for Sheltie.

Sted: **Hallen til Hadeland Hundeklubb**

Adresse: Molinna 2, 2750 Gran

Dato: **6. desember 2020**

Dommer: **Ralf Campbell, Norge**

Påmelding: www.nkk.no - "Min side" på DogWeb.

Påmeldingsfrist ved elektronisk påmelding: 21/11-20 (ordinær og forlenget)

Pris pr. hund: Voksen kr. 400,- og Valp kr. 300,-.

Manuell påmelding: utstilling@nssk.no

Kontaktperson ang. utstillingen: Thor Hallgrimsen Tlf.: 917 13 579

Kontonummer til NSSK for betaling ved manuell påmelding: **5010 05 64650**

Merk betalingen med reg.nr. på hunden(e) du melder på.

Påmeldingsfrist ved manuell påmelding: 21/11-20, påmeldingsfrist = betalingsfrist.

Ved betaling senere enn betalingsfristen tilkommer et gebyr på 50 %.

Rabatter: F.o.m. tredje hund med samme registrerte eier betales ½ avgift. Dette gjelder ikke valper, kun voksne hunder. Rabatten regnes fra, og av, laveste avgifter. Alle hunder som meldes på og kreves rabatt for utover hund nr. to, må meldes på i én og samme operasjon. Hunder som meldes på senere, vil ikke kunne få rabatt. For å oppnå rabatt, må betaling være mottatt før påmeldingsfristen utløper.

Utstillingen arrangeres etter NKKs regler. Forbehold om dommerendring.

Tegning:
A. J. Lie

NSSK har fått dispensasjon til å arrangere dobbeltutstilling med STORCERT (på Sheltie) denne helgen. Utstillingen lørdag 5/12 er kun for Sheltie, se egen annonse for den utstillingen.

Vi ønsker dere hjertelig velkommen til dobbeltutstilling på Hadeland 5. og 6. desember 2020, med dobbelt sjanse for å få Storcert!

Førpremier
sponset av:

ROYAL CANIN

NSSKs Hovedutstilling

Frya 19.-20. juni 2020

Antall påmeldte: 11 valper og 83 voksne Shetland Sheepdog.
 (Stilte: 11 valper og 76 voksne, herav 5 veteraner)
 Dommer: Arne Foss (Fotograf: Thor Hallgrimsen)

Fra venstre, BIR: Ch Lundcock's Coconut og BIM: Ch Joyland's Magic Ambition

Fra v., BIR-veteran Ch Joyland's Magic Ambition og BIM-veteran: Ch Joyland's Magic Touch

VALPER

BIR valp, HP: Kjanto's You`re My Best Friend

BIM valp, HP: Rødsbråten's Kiwi Seniorita

HANNER

1 BHK BIR: Ch Lundcock's Coconut

2 BHK/BIM-Veteran: Ch Joyland's Magic Touch

3 BHK: Ch Shellrick's Hot And Wow

4 BHK, cert: Minshelties Famous People

CK også til:

BIM-Junior: North Sheltie's Simply Unique

Kjanto's Ace Of Diamonds

Cassius Bohemia Classic

resCert: Orreknuppen's Fighter Of Melia

Mosardi Bring Me Sunshine

Ch Orreknuppen's Dreamboy

Ch Mellsjøhøgda's Copper Zurprize

TISPER

1 BTK BIM/ BIR-Veteran: Ch Joyland's Magic Ambition

2 BTK, Cert, BIR-Junior: Belmara's Kissed By Fire

3 BTK, resCert: Belmara's Golden Girl

4 BTK: Ch Belmara's Yo Mama's A Pajama

CK også til:

Zitara Star's Golden Frenchette

Ormøytoppen's Athene

Memus Z Tora Ztarka

Alucia Glee's Talisa

Chesslike Modern Times

Casthicas A Touch Of Love

Minshelties Flowers

Zevista's A Midsummer Night's Dream

Alucia Glee's Passion Love

North Sheltie's Northern Star

Ch Zevista's The One And Only

Ch Ormøytoppen's Coco Chanel

Ch Chesslike Irish Cream

Tiakaro's J'adore

Ch Leeland New Wish

OPPDRETTERKLASSE

1 HP: Chesslike

AVLSKLASSE

1 HP: Mosardi Bring Me Sunshine

Fra v., BIR-valp: Kjanto's You`re My Best Friend og BIM-valp: Rødsbråten's Kiwi Seniorita

Fra v., BIR-junior Belmara's Kissed By Fire og BIM-junior: North Sheltie's Simply Unique

Beste Hannhundklasse

Beste tispeklasse

Oppdretterklasse, HP: Chesslike

Avlsklasse, HP, etter Mosardi Bring Me Sunshine

Barn og Hund

NSSKs Spesialutstilling

Melhus 28. juni 2020

Antall påmeldte, Shetland Sheepdog: 6 valper og 73 voksne.
 Collie, Langhår: 20 voksne, 7 valper. Korthår: 7 voksne
 (Stilte Sheltie: 6 valper og 67 voksne, herav 6 veteraner)
 Dommer, voksne Sheltie: Anne Indergaard. Valper og Collie: Gro Svandalsflona
 (Fotograf: Reidun Monsholm)

BIR: Ch Lundecock's Coconut

BIM: Ch Belmara's Golden Girl

*BIR-Veteran:
Ch Joyland's Magic Touch*

*BIM-Veteran:
Ch Joyland's Magic Ambition*

VALPER

BIR valp, HP: Chesslike Quelle Belle
BIM valp, HP: Chesslike Prototype

HANNER

1 BHK BIR: Ch Lundecock's Coconut
2 BHK: Ch Shellrick's Hot And Wow
3 BHK/BIR-Veteran: Ch Joyland's Magic Touch

*Oppdretterklasse
1 HP: North Sheltie*

4 BHK: Ch Minshelties Famous People
CK også til:
Cert, BIR-Junior: Mellsjøhøgda's Adrenaline-rush
ResCert: Mellsjøhøgda's Unstoppable
 Ch Orreknuppen's Dreamboy

TISPER

1 BTK BIM: Ch Belmara's Golden Girl
2 BTK: Ch North Sheltie's My Pride N Glory
3 BTK, Cert: North Sheltie's Gemstone
4 BTK/BIM-Veteran: Ch Joyland's Magic Ambition
CK også til:
BIM-Junior: Memus Z Tora Ztarka
 Belmara's Kissed By Fire
ResCert: Mellsjøhøgda's Ain't She Funny
 Kikkiathy's X Factor In Love
 Microgården's Fortune Cookie
 Ch North Sheltie's Fire N Ice
 Ch Belmara's Yo Mama's A Pajama

OPPDRETTETTERKLASSE

1 HP: North Sheltie
2 HP: Belmara

Best in Show Voksen (mangler bilde)

1.BIS: Ch Lundecock's Coconut
2.BIS: Chantique Tell Me No Secrets
 (Collie Langhåret)
3.BIS: Callip's Callipo
 (Collie Korthåret)

*BIR-Valp:
Chesslike Quelle Belle*

*BIM-Valp:
Chesslike Prototype*

1 BHK BIR:
Ch Lundecock's
Coconut

1 BTK BIM:
Ch Belmara's
Golden Girl

2 BHK:
Ch Shellrick's
Hot And Wow

2 BTK:
Ch North Sheltie's
My Pride N Glory

3 BHK/BIR-Veteran:
Ch Joyland's
Magic Touch

Bildet er fra Frya 20/6-20

3 BTK, Cert:
Ch North Sheltie's
Gemstone

4 BHK:
Ch Minshelties
Famous People

Bildet er ikke fra denne utstillingen

4 BTK/BIM-Veteran:
Ch Joyland's
Magic Ambition

BIM-Junior:
Memus Z
Tora Ztarka

BIR-Junior, Cert:
Mellsjøhøgda's
Adrenaline-rush

1. BIS-Veteran:
Ch Joyland's Magic Touch
2. BIS-Veteran:
Smooth Yaha Ya
Anna Of Torrosly
3. BIS-Veteran:
Sammen's One Love

1. BIS-Valp:
Lambosa's Catch The Image

2. BIS-Valp:
Chesslike Quelle Belle

NSSKs Oppdretterguide

Planlegger du ditt første valpekull, finner du mange gode råd i Oppdretterguiden, som kan bestilles fra NSSKs Minimarked. Oppdretterguiden inneholder:

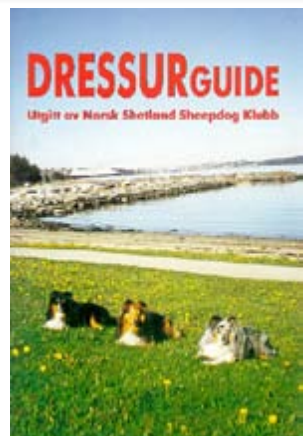
- Sjuende sans for oppdretter, før fødsel
- Sjuende sans for oppdretter, etter fødsel
- Kullet planlegges
- Før paring
- Paring
- Drektighetstiden, føring og stell
- Drektighetstiden, skal hun ha valper?
- Innbilt drektighet, tispene er tom?
- Valpekassen
- En uke igjen til ventet fødsel
- Dagen før fødsel.....
- Hva regnes som normal fødsel?
- Hva regnes som "ikke normalt" ved en fødsel?
- Er fødselen over?
- Når valpekassen fylles
- De nye verdensborgerne
- Den nybakte mor
- Valpene vokser til
- Valpens Mentale utvikling
- Valpekjøperen
- Valpen leveres
- Viktig å minne om

NSSKs Dressurguide

Norsk Shetland Sheepdog Klubb har som formål å fremme utvikling av rasen, og bidra til fysisk sunne og sosialt vel tilpassede individer. En viktig del av arbeidet vårt er å hjelpe våre medlemmer og andre hundeeiere til å få en lydig hund.

Denne dressurguiden er et hjelpemiddel i arbeidet med trening av hunden. Den omhandler hvordan du og hunden din skal forholde seg til hverandre under trening, og hvilke krav som stilles for å beherske øvelsene i Norsk Kennel Klubs konkurranseprogram for klasse I. Den gir en grundig beskrivelse av øvelsene samt forklaring på hvordan de kan innøves. I tillegg gir den en solid innføring i innlæringsprinsippene av hund.

Priser og bestilling: se NSSKs Minimarked.

NSSK - UNG

Løsningsord på kryssord i forrige medlemsblad: **Hundeutstyr**
For de yngste: **Sheltie**

Dessverre fikk vi innsendt løsning kun fra voksne personer, så ingen "vinnere" denne gangen.

Fint med innspill om hva de ønsker å lese om på disse sidene, til: hegedm@ljosnes.no

Tekst og tegning: R. Allan. Oversettelse til norsk: R. Monsholm

FOTOKONKURRANSE!

Vi ønsker å produsere en serie krus som både kan selges i Minimarkedet, samt gis bort som CK-premie i stedet for rosett for de som ønsker et alternativ på utstillingene.

Planen er å lage krus med 6 forskjellige bilder, samt logoen til NSSK på baksiden, slik at det blir en samlemulighet.

Vi utlyser i denne forbindelse en fotokonkurranse blant dere medlemmer, for å finne de aller beste sheltiebildene til formålet.

De som plukkes ut får et krus med sitt eget bilde tilsendt som takk for bruken.

Send bidragene til hegedm@ljosnes.no innen 20. oktober.
NB! Bildene må være i høy oppløsning for å få god kvalitet på krusene.

ÅRSPREMIER

Innsendte bilder fra medlemmer av mottatte Årspremier fra NSSK for 2019

AGHI AGI Gottabe Fast N'Fabulous
"Lykke" med hennes premie i Agility kl. 1.
Eier: Tomren, Rebekka Debess
Oppdr.: Bøyesen, Ida Wam

Lille-Majas Kaos og Lille-Majas Yess
Mor og sønn med hver sin Trippeldiplomsløyfe.
Eier/Oppdretter: Frøysa, Ingrid

RLIII Hasimo's Joyful Surprise
Årskonkurransen Rallylydighet kl. 3.
Eier: Haga, Sara Lindros
Oppdr.: Bjerkevoll Harald Egil og Sigrun

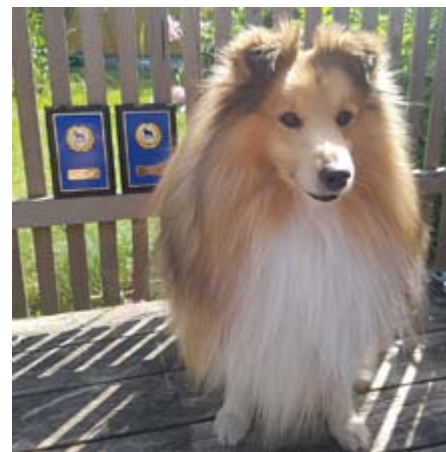
RLI RLII Theoden
Årskonkurransen Rallylydighet kl. 1 og 2.
Eier: Stavnesli, Eva Oline Aas
Oppdr.: Lium, Stig

N A(H)CH Croft's Evil Ways
Lea fikk Agility Hopp-championat i 2019, her avbildet med Nicholas Moltzau.
Eier: Moltzau, Torill
Oppdr.: Tangen, T og W/ Andersen J/Torgersen K.

RLI Zitara Star's Ki Ares
Turbo med sin premie for plassering i Rallylydighet kl. 1.
Eier: Viddal, Ingvill
Oppdr.: Odden, June Sølvi

AGHI AGI Mellsjøgga's Zunzet Glow
"Tim" med plaketter for AG1 og AGH1.
Eier: Nilsen, Mogunn Frøise
Oppdr.: Tangnes Sissel, Olsen Johannes

AGI AGHI AGHII AGII La-Min-So's Blue Aragon
Vinner av Agility Hopp- og Mønnepris 2019
Eier: Hagen, Renee
Oppdr.: Berg Vigdis

**C.I.B. NORD UCH EE CH DKJ UCH DK
JV-18 DK UCH FI UCH FI JV-18 FI
V-18 KBH JV-18 LT CH NO JV-18 NO
UCH SE JV-18 SE UCH TALLIN W-19
Frostice Makeover**

2. beste hanne i Utstillingskonkurransen 2019, og Årets Unghund hanne nr. 1.
Eier/Oppdretter: Andersson, Birgit, Sverige

Annonsepriser og frister til Medlemsbladet

1 helseide kr. 400,- og to-siders annonse kr. 600,-. 1 års abonnementsavtale på annonser i alle 4 medlemsbladene, følger kalenderåret: Må forskuddsbetales ved første annonse til medlemsblad nr. 1 for året, kr. 1400,- (dvs kr. 350,- pr annonse). Dobbel pris for ikke medlemmer. Kommersiell annonse, kr. 1000,- pr. side.

Annonser som ikke er betalt til NSSK sin konto i DnB: 7877 06 77717 innen fristen, vil bli fjernet før bladet går i trykken.

Annonserer med gjeld i klubben kan ikke få inn nye annonser før gjelden er betalt.

Manusfrist neste medlemsblad: 20/10.

9 grunner til at det faktisk er sunt å ha hund

Bra for både kropp og sjel!

Hentet fra: <https://sol.no/underholdning/9-grunner-til-at-det-faktisk-er-sunt-a-ha-hund/6995642?fbclid=IwAR2ZsLmCKJdv0wEVxyIF3bZwUpWJuWTuL30wXrBQURD1bruzgZXIJ66QPTQ>

- 1. Hunder har** en rekke positive effekter på vår mentale helse, har flere studier vist.
- 2. De firbeinte** skapningene kan blant annet bidra til å holde depresjon i sjakk, ifølge en studie publisert i Bloomsbury Journals.
- 3. Samme hvordan** været er, du må ut å gå med hunden. Jo mer tur, jo sprekere blir du.
- 4. Alle turene**, tillegg til det sterke båndet til hunden, gjør at eieren kan redusere risikoen for hjertesykdom, melder den amerikanske hjerteforeningen.
- 5. Samme studie** har også funnet ut at hunder kan senke stressnivået hos mennesker.
- 6. Skal vi tro** en studie fra Høgskolen i Nord-Trøndelag, har hundeeiere faktisk bedre helse enn katteeiere.
- 7. Selskap av** en hund har særlig betydning for eldre og mennesker som kjemper mot alvorlige sykdommer, ifølge en amerikansk studie.
- 8. Ifølge en forsker** ved University of Pennsylvania, kan hunder redusere problemer som hodepine, søvnløshet, nervøsitet, trøtthet og fordøyelsesproblemer.
- 9. Å vokse opp** med hund gir barn et bedre selvbilde og større evne til å tolke kroppsspråk, skriver forskning.no.

Foto:
L J Vistad

Valpeutvikling

Helse i hver bevegelse

<https://www.paastreif.no/ALT-OM-HUND/Valp/Helse-i-hver-bevegelse/>

Et sterkt skjelett, sterke muskler og god motorikk gir god helse og forebygger skader. Grunnlaget legges i valpe- og unghundtiden, og er avhengig av riktig ernæring og fysisk aktivitet.

De første ukene i valpekassa er valpene små «geleklumper» som bare kravler rundt. Når de er 8 uker gamle og leveringsklare kan de være aktive 7-10 timer jevnt fordelt gjennom dagen. Tre - fire måneder gamle kan de fleste lett løpe fra eierne sine. Det er en imponerende utvikling!

Sammendrag

Valper trenger variert bevegelseserfaring for å utvikle et sterkt skjelett- og muskelsystem. Den unge kroppen styrkes naturlig ved at den brukes allsidig i vekt-bærende aktiviteter, dvs. belastning med egen kropp som motstand. Grunnleggende bevegelser for en hund er å løpe, øke og redusere fart, gå, trave, galoppere, hoppe, svinge, gripe, bære, grave, balansere osv. God motorikk sikrer presise bevegelser.

Et sunt bevegelsesapparat utvikles gjennom allsidig lek og bevegelse i variert terreng. Velg terreng etter valpens fysiske forutsetninger. Dette betyr for eksempel at en liten valp kan gå, løpe eller jumppe ned en slak, liten bakke, men skal ikke hoppe ned fra store høyder. Slik blir helsegevinsten stor og skaderisikoen liten.

Denne artikkelen omhandler

- Bevegelsesapparatets anatomi
- Generelle treningstips
- Alders- og rasetilpasset trening for valper i vekst.

Bevegelsesapparatets anatomi

Bevegelsesapparatet består av skjelett- og muskelsystemet, som gjør dyr i stand til å holde seg oppreist og å bevege seg.

Skjelettsystemet er kroppens «passive» reisverk og består av knokler, brus, ledd og bånd som gir støtte og muliggjør bevegelse. Muskelsystemet aktiviserer bevegelse, og omfatter den viljestyrte skjelettmuskulaturen, sener og bindevev.

Skjelettet

Skjelettet er levende vev som hele tiden brytes ned og bygges opp igjen. I valpe- og unghundtiden utvikles skjelettet raskt, og i denne perioden legges grunnlaget for et sterkt skjelett i voksenlivet. Forskere ser at knoklene blir tykkere, og at beintettheten øker når kroppen brukes! Et sterkt skjelett reduserer risiko for beinbrudd og skader i ledd.

God skjeletthelse forutsetter også riktig ernæring, tilpasset hundens alder og aktivitetsnivå.

Brusk og forbeining - I fosterstadiet består skjelettet i hovedsak av brus. Brusken omdannes gradvis til bein i løpet av valpe- og unghundtiden.

Dette er en prosess som kalles forbeining (ossifikasjon), og som er felles for alle pattedyr.

Lange knokler vokser ved at en brusklplate (epifyseskive) på hver ende av knokkel- en vokser. Brusken forbeines nærmest beinskafte, mens det dannes ny bruskl i enden nærmest leddet. Når veksthormonene avtar stopper prosessen, noe som normal skjer når hunden er 1,5 – 2 år gammel (hos mennesker i 18–20-årsalderen). Knokkelens lengdevekst er da avsluttet, hunden er utvokst.

En del hundefolk fraråder «belastning» før hunden er ferdig utvokst. Begrunnelsen er fare for skade i vekstplatene av bruskl. Det er en kjerne av sannhet i dette: Bruskl er mykere enn hardt bein, og derfor mer utsatt for skade. Det er derimot ikke slik at å unngå belastning er det samme som å «være på den sikre siden – snarere tvert imot: Forskning viser at brusklutviklingen påvirkes positivt ved regelmessig trening i ung alder.

Andre studier har vist at bruskl, akkurat som bein, kan ta skade av inaktivitet og manglende belastning. En norsk studie viste at daglig mosjon ute i moderat ulendt terreng frem til 3 måneders alder er gunstig med tanke på forebygging av HD.

Det er særlig store mengder ensidig trening og akutt overbelastning som kan gi skader. I en studie ble det vist at ensidig løpstrening over svært lange distanser kan gi skade på bruskl hos valper/ unghunder.

Muskelsystemet

Muskelsystemet består av muskler og sener som fester skjelettmusklene til kroppen. Musklene gjør det mulig å bevege kroppen eller å holde kroppen stabil i en fast posisjon. Skjelettmuskulaturen er viljestyrt og styres via nerveimpulser.

Muskelstyrken økes gjennom bruk, men før puberteten er det først og fremst bedre motorikk som gir hunden økt styrke. Det er i puberteten muskelmassen øker mye som følge av trening.

Hva med å trene logremusklene?

Ved styrketrening øker hver enkelt muskelfiber i tykkelse, men det blir ikke flere muskelfibre i muskelen. All bevegelse innebærer at musklene trenes opp i hvordan de skal reagere i forhold til hverandre. Etter hvert blir mange bevegelser automatiske, og kan utøves uten at individet tenker over hva det gjør.

Motorikk

Motorikk er evnen til å styre kroppens bevegelser.

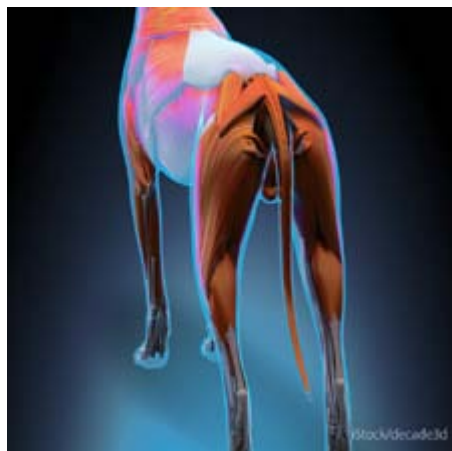
Bevegelse skjer viljestyrt, gjennom et samspill mellom hjernen, ryggmargen, det perifere nervesystemet, sansene og musklene. All synlig atferd er motorikk.

Utvikling av god motorikk skjer både gjennom modning, dvs. ved at valpen blir eldre, og ved at valpen lærer å beherske kroppen gjennom å bruke den. Jo mer øvelse – jo bedre blir motorikken. Dette gir hunden kroppskontroll og reduserer skaderisiko.

Motorikk kan deles i tre områder:

Mobilitet som handler om bevegelighet i ledd eller en leddkjede. Bevegeligheten øker når hunden strekker seg, eller ved tøyning (stretching).

Stabilitet er kontroll over ledd og leddkjeder som sikrer optimal kraftoverføring,

f.eks. at kneleddet stabiliseres for å kunne hoppe med riktig kraft og uten risiko for skade.

Koordinasjon er evnen til samordning av kroppsbevegelser i forhold til hverandre og omgivelsene, f.eks. å kunne se ballen, beregne ballbanen, bevege og stabilisere nødvendige kroppsdelene, og til slutt hoppe opp og fange ballen med munnen.

Generelle treningstips - Tren variert!

Den enkleste måten å trene hele bevegelsesapparatet på er å gå tur i variert terreng. Når valpen går i skiftende terreng brukes hele kroppen. Et eksempel: I skog og mark er det stadig skiftende og ujevnt underlag, bakker opp og bakker ned, steiner, røtter og lyng. Dette sikrer variert belastning og aktiviserer alle ledd og veldig mange muskelgrupper.

Hvis du velger terreng som passer valpens fysiske forutsetninger vil den helt naturlig få mye lett og moderat belastning, og litt tung belastning,

I lyngen må beina løftes høyt og halen brukes aktivt for å holde balansen, noe som gir både styrke og bedre motorikk. Løping i terrenget krever bruk av flere gangarter og ulike teknikker for å komme framover, som hopping og «jumping».

Å gå på vei og gode stier gir lite variert bevegelsesmønster. Å gå på sti med steiner og røtter gir bedre variasjon i gangart og muskelbruk. Men det er i terrenget mellom stier og veier hunden får de største utfordringene – og den beste treningseffekten. Velg terreng etter valpens alder og forutsetninger.

Lek i vann er også en fantastisk aktivitet. Fri bevegelse i vann stimulerer først og fremst sansene og motorikken, og de fleste valper har stor glede av lek og svømming.

Enkelt ikke sant: Det er bare å gå en tur i nærskogen med valpen, så får den trening – en den trenger.

La valpen bevege seg i sitt naturlige tempo, og husk å ta pauser og kosestunder underveis på turen.

Vektbærende aktivitet

Vektbærende fysisk aktivitet er for eksempel løping, hopping og annen lignende aktivitet, der hunden bærer vekten av sin egen kropp. Ikke-vektbærende aktivitet, som svømming eller trening i vannredemølle, øker ikke beinstyrken i samme grad, men det kan selvfølgelig være fint av andre grunner.

For valper er aktivitet i passe krevende terreng tilstrekkelig trening. Ved å velge gradvis mer krevende terreng vil trainingen naturlig bli mer belastende og tilpasset at valpen vokser og blir eldre.

Unghunder kan trene styrke med vektbelastning, f.eks. ved kløving eller trekk. Da må vektøkning skje gradvis og etter hundens forutsetninger. Dette kan normalt starte ved ca. 1-2 års alder, forutsatt at hunden er skadefri og har god grunntraining.

Trening av motorikk

Har du en aktiv valp som løper omkring, hopper, vimser, biter og graver? Gratulerer! Valpen din driver og lærer seg avanserte motoriske ferdigheter! Hvis du har lyst til å gi den litt ekstra utfordringer kan du trene triks: Sitte bamse på en stein, balansere på en benk, snurre på en stein...

Motorisk læring er tett forbundet med sansing av kroppen. Det er sansene som gir valpen den informasjonen som er nødvendig for at den kan lære å koordinere bevegelser. Du kan ikke overstimulere motorikken! Alle hunder har godt av å bruke kroppen, og øvelse gjør mester!

Alders- og rasetilpasset trening for valper i vekst.

Et vanlig spørsmål i hundegrupper på internett er: Hvor langt kan valpen gå?

Foto:
Hanne Hedman

Det beste svaret på dette er: Spør valpen! Det viktigste er altså å lære sin egen valp å kjenne. Hvis turen går i et variert og spennende, men ikke stressende miljø, vil valpen regulere tempoet selv. Du vil også se om valpeenergien avtar, og om det er tid for en pause. En valp skal aldri presses til å gå, og en frisk valp trenger ikke begrenses på tur med mindre den er spesielt vill og overmodig.

I en uhyttelig undersøkelse blant fire oppdrettere med relativt aktive raser, rapporterte de at ved 8 ukers alder var de aktive 7-10 timer jevnt fordelt gjennom døgnet. Aktivitet i denne sammenheng er å leke, løpe, rusle rundt, snuse, undersøke osv. Altså både rolig og mer fartsfylt aktivitet. En oppdretter oppga at valpene i 7-8 ukers alder gjerne springer et par kilometer pr. tur når de løper løse. De kan leke 1 time uten problem i et sandtak de tas med til. Selv svært unge valper er altså veldig aktive når de har frihet til å være det.

En valpetur skal ikke være en sånn gå-og-gå-og-gå-tur, men en opplevelsestur der det er mye å undersøke og et terreng som gir utfordringer, slik som beskrevet ovenfor.

Her er noen eksempler og tommelfingerregler om alders- og rase-tilpasset trening:

Frisk og funksjonell valp av liten rase

Mange små hunder er veldig spreke og vil ha stor glede av å få bruke kroppen sin. Det man må passe på med smårasene er å velge terreng som ikke er for vanskelig. Høy vegetasjon og selv røtter på en sti krever ekstra anstrengelse for disse små. Men dette betyr ikke at de må gå på flat vei – de trenger variert terreng som alle andre hunder.

2-4 måneder – I løpet av en dag kan valpen bevege seg ca. 2 km, gradvis økende til 5 km, avhengig av sine fysiske forutsetninger. Det kan være f.eks. to-tre rolige lufteturer på 30-40 minutter, og en hovedtur som er en opplevelsestur med innlagte pauser. Hovedturen bør normalt være minimum 1 time, men det er bare fint å være lenge ute hvor dere rusler litt, sitter og ser på omgivelsene, eller til og med sover litt.

4-8 måneder – nå kan turlengden gradvis økes videre. Ikke nødvendigvis hver dag, men en til to ganger i uka kan valpen gjerne gå opp mot 8 km i løpet av dagen, når den er 8 måneder gammel. Valpen er nå sterkere og raskere slik at turene trenger ikke være lenger. Dette kan fortsatt være f.eks. to-tre lufteturer på 30-40 minutter, og en opplevelsestur som varer så lenge du har tid til.

Frisk valp av stor, tung rase

Det er spesielt viktig med fysisk aktivitet for de store tunge rasene, slik at de blir sterke og lærer å beherske den store kroppen sin. De store valpene vil klare terrenget bedre enn de små, men vil til gjengjeld ha en større kropp å bevege og holde orden på. De store skal også ha relativt enkelt, men variert, terreng særlig som små valper.

De store tunge rasene kan følge omtrent samme opplegg som de små, se tommelfingerreglene ovenfor.

En lettbeint, energisk, middels stor, godt bygd brukshundvalp

Dette er superspreke valper som vil ha stor bevegelsesglede og kapasitet, som f.eks. mange fuglehundraser og polarhund-er. Disse skal også starte forsiktig i lett terreng, men vil i løpet av noen måneder beherske krevende terreng.

2-4 måneder – valpen kan bevege seg fra ca. 4 km, gradvis økende til 6-8 km, i løpet av en dag, og så mye som 10 km en gang i uka. Siden dette er lettbeinte valper vil de bevege seg over lengre avstander på kortere tid, sammenlignet med tunge eller små raser. Turene trenger derfor ikke ta lenger tid – men de kan gjerne gjøre det.

Turene kan være to-tre rolige lufteturer på 30-40 minutter, og en opplevelsestur med innlagte pauser. Hovedturen bør være lenger for de mest energiske valpene, minimum 2 timer. Ved 4 måneders alder er ofte valpen raskere enn sin eier så det

blir fort slutt på rusleturene for brukshund-eiere. Pauser og ro underveis på turen er like viktig for disse valpene.

4-8 måneder – En valp på 8 måneder er tidlig i puberteten og i ferd med å bli ungdom. Dette tilsvarer et menneskebarn på 12 år. Nå begynner hunden å bli virkelig sterk og sprek. Turlengden kan gradvis økes videre. Ikke nødvendigvis hver dag, men f.eks. en gang i uka kan unghunden gjerne gå opp mot 20 km i løpet av dagen, når den er 8 måneder gammel.

Valp med arvelige funksjonsutfordringer, eller valp med sykdom og skade

Visse raser har fysiske trekk som gjør fysisk aktivitet krevende. Dette kan være rasetrekk som korte, dysfunksjonelle ben, pusteproblemer pga. kort nese, lang rygg, ekstremt tung bygning osv., eller det kan være sykdom eller skade. Slike valper bør vurderes av veterinær, eller en rehabiliteringsterapeut, og få vurdert sitt behov individuelt.

Foto:
Stina Nilssen

Høstens forgiftninger hos hund og katt

<https://a-vet.no/hostens-forgiftninger-hos-hund-og-katt/> (Gjengitt med tillatelse fra A-vet)

Foto: K. Solbakken

1. Mus og rottegift

Høsten har kommet for fullt. Med synkende temperaturer vil gnagere trekke inn for å finne et varmt sted for vinteren. I kjellere, låver, hus og hytter melder de sin ankomst. Dessverre vil mange da ty til gift for å bekjempe skadedyrene. Dette fører til at en mus eller rotter som har fått i seg gift kan løpe videre ut av huset og bli spist av familiens hund eller katt. Dette er en vanlig årsak til besøk hos dyrekliniker på høsten. I mange tilfeller har hunder spist mus – eller rottegift direkte der den er satt ut og inntaket kan være enda større.

Ved mistanke om at din hund eller katt har fått i seg mus – eller rottegift bør du kontakte veterinær snarest mulig. Har du informasjon om selve giften så oppfordres det til å ta med det også. Er det kort tid etter eventuelt inntak kan det gis brekkmiddel. Opptak av gift i kroppen vil da være minimalt og dyret er sannsynligvis utenfor fare. Andre ganger er det ikke kjent at dyret har fått i seg gift og

mistanken kommer ikke før symptomene begynner å melde seg.

Rottegift (superwarfariner) virker blodfortynnende og forstyrrer blodkoaguleringen. Dette resulterer i indre blødninger og de første symptomene kan være vanskelig å registrere. De nye rottegiftene (superwarfariner) er farligere enn de gamle (warfariner) som ble skilt mye raskere ut av kroppen. Superwarfariner blir lagret i kroppen, hovedsakelig i leveren, og gir skade over lengre tid fordi de skiller ut svært sakte.

Symptomer på forgiftning hos hund og katt

Symptomer på forgiftning kommer gjerne ikke før noen dager etter inntak. Hunden kan være slapp, kaste opp blod eller blø spontant fra nese eller andre slimhinner. Diagnosen stilles ved hjelp av blodprøver. Det finnes ingen spesifikk motgift. Det vil gis støttebehandling i form av K-vitaminer for å gjenopprette koaguleringssevnen til blodet. Hvis det konstateres at tilstanden

er livstruende, vil det være nødvendig med blodoverføring.

Avslutningsvis vil vi oppfordre til å bruke feller fremfor gift for å bekjempe skadedyr. Ved mistanke om inntak av gift, kontakt veterinær snarest! Husk at symptomene kan være uspesifikke, ikke nøl med å ta kontakt dersom du er i tvil.

2. Giftige sopper

Høsten bringer også med seg sopp som kan være giftig for både dyr og mennesker. Symptomene vil variere ut fra hvilken sopp det er snakk om. Det kan være alt fra lettere mage-tarm forstyrrelser, hyppig oppkast/diare, neurologiske symptomer og i verste fall død. Tiden fra inntak til symptomer oppstår kan også variere kraftig, alt fra noen minutter til mange dager.

Har du en hund som har for vane å spise alt den kommer over bør du være ekstra oppmerksom når du beveger deg i skog og mark. Hvis du ser at hunden din får i seg en sopp som du er usikker på om er giftig så bør du (hvis mulig) dokumentere soppen og ta kontakt med veterinær for å vurdere tiltak.

De aller fleste forgiftninger starter med oppkast eller diaré som første symptom. Noen få sopper, som for eksempel giftslørsopp er ekstra farlig fordi det skal vært lite til for at den forårsaker nyresvikt.

Ved mistanke om forgiftning vil veterinæren gi medisinsk kull og væskebe-

3/20

handling for å fortynne eventuelle gift-effekter i blodet. Det tas også blodprøver for å vurdere nyre – og leverfunksjon.

3. Farlig og råttne frukt

Over til en helt annen type sopp, nemlig muggsopp. Det florerer av nedfallsfrukt på høsten og flere arter muggsopp kan vokse på råttne epler. Muggsoppgifter (mykotosiner) som penitremer kan gi akutte neurologiske forgiftningssymptomer i form av oppkast, sykling, skjelvinger mm. Symptomene kommer vanligvis 15 min til 2 timer etter inntak, men kan også komme senere. Ved alvorlig forgiftning kan det i verste fall resultere i kramper og død.

Ved kjent inntak eller mistanke om at hunden har spist tydelig råttne frukt skal man kontakte veterinær snarest. Behandling må startes så tidlig som mulig og være aggressiv for å minimere symptomer. Om det er kjent inntak for kort tid siden og ingen neurologiske symptomer kan man gi brekkmiddel. Ellers er det symptomatisk behandling og støttebehandling som igangsettes.

Mange hunder kan synes at eplene er fristende da muggsoppen verken smaker eller lukter vondt. Vi mennesker bør også utvise varsomhet da muggsoppen lett sprer seg i hele eplet, det hjelper ikke å skjære bort den råttne delen. Muggsoppen er også veldig hardfør og tåler frysing, koking og safting.

Fjern og kast de råttne eplene, og hold dem unna både mennesker og dyr!

27

Våteksem/hot spot hos hund

<https://firstvet.com/no/artikler/vateksem-hot-spot-hos-hund>

Ordet våteksem er en beskrivelse av eksemets utseende. Våteksem kan oppstå fort og vokse raskt. Et typisk våteksem er fuktig, pelsen blir klissete og huden blir rød, irritert og noen ganger hoven. Her kan du lære deg mer om våteksem og hvordan det kan behandles og forebygges.

Hvorfor får hunden våteksem

Våteksem kalles noen ganger for hot spot eller retriever-eksem. Våteksem kommer som regel fordi hunden klør/ slikker/ napper seg selv av en eller annen grunn.

Hudoverflaten blir irritert og bakterier som finnes i hundens normalflora kommer i ubalanse og vokser i altfor stor mengde. Våteksem er mer vanlig i den varme og fuktige delen av året.

Vanlige årsaker til at hunden begynner å klø/ slikke seg mer enn vanlig kan være ørebetennelse, analsekktbetennelse, flåttbitt, parasitter (for eksempel lus eller reveskabb), smerte, osv.

Hunder med allergiske problemer har større sannsynlighet for å utvikle våteksem, noe som innebærer at man bør fundere på om det kan finnes en allergisk bakgrunn til problemene, hvis hunden får våteksem gang etter gang.

Hvordan vet jeg om hunden min har våteksem?

Til å begynne med ser man at hunden klør, slikker eller napper seg på et sted på kroppen. Vanlige steder for våteksem er under ørene, på kinnene og ved hoft-

ene, men det kan forekomme overalt på kroppen.

Man kan ofte se et lite område i huden, som hunden slikker på, er rødt eller irritert. Dette kan utvikles til et væskende eksem, med klissete pels.

Hvis man klipper bort pelsen ser man at huden er rød, irritert, hoven og væskende og det pleier å være en ganske skarp grense mellom selve eksemet og den friske huden. Større våteksem kan gjøre veldig vondt for hunden.

Kan jeg behandle våteksem selv?

Et lite våteksem går som regel bra å behandle hjemme. Behandlingen består vanligvis av å barbere eller klippe bort pelsen der hvor huden er rammet og å rengjøre daglig med bakteriedrepende shampo/ løsning som inneholder for eksempel klorhexidin.

Det er viktig at man klipper bort mye pels, så man ser frisk hud rundt eksemet. Etter at man har rengjort og fått bort skorpene, kan man bruke et lindrende produkt (det finnes både spray og gel som er laget spesielt for dyr). Det er viktig at hunden

ikke får slikket eller klødd på eksemet og for å forhindre dette kan man bruke en krage eller t-skjorte eller man kan teipe en luftig sokk løst rundt den labben som hunden klør seg mest med.

Hvis du bruker krage er det viktig at ørene ser fine ut før man tar på kragen ellers risikerer man nemlig å forverre en eventuell ørebetennelse ved å sette på en krage.

Hvis hunden har så vondt at man ikke får lov til å klippe og rengjøre eller hvis våteksemet ikke blir bedre, til tross for at man har behandlet selv i et par dager, må man booke en tid hos veterinær for undersøkelse og behandling.

Hos veterinæren

Hvis hunden har veldig vondt på grunn av eksemet, er redd for barbermaskin eller håndtering, eller hvis våteksemet er på et vanskelig sted, kan det være nødvendig å gi hunden beroligende og smertestillende middel for å få behandlet den. Med tanke på dette er det lurt å ikke gi hunden mat før besøket.

Hos veterinæren barberer man bort pelsen over hele våteksemet, samt et område rundt dette, så man får en god margin med frisk hud. Eksemet vaskes med bakteriedrepende shampoo eller løsning.

Etter det fortsetter du som eier å vaske eksemet hjemme. Noen ganger er det nødvendig å gi smertestillende eller kløedempende medisin. Antibiotika er sjelden nødvendig. Krage kan være nødvendig.

Noen ganger oppdager veterinæren at det finnes en underliggende årsak til våt-

eksemet (for eksempel ørebetennelse, analsekktproblem, etc) og da behandles det også.

Kan man forebygge våteksem?

Som regel kan man forhindre at hunden får store våteksem gjennom å kontrollere huden (inkludert ører og området rundt analåpningen og rundt vulva/ forhud) daglig. Det er også bra å være oppmerksom på om hunden slikker/ klør mer enn normalt på et område.

Hvis huden er irritert må man sørge for at hunden ikke får slikket eller klødd på området, samt følge de råd om behandling som er gitt over. Forhåpentligvis slipper hunden da å få et stort og irritert eksem og man slipper å reise til veterinæren.

Bandasjer ikke et mulig våteksem, det kan forverre eksemet, siden bakterier trives i fuktig miljø. Det er bedre at eksemet holdes luftig.

Hvis hunden har badet eller blitt sjamponert er det lurt å sørge for at den tørkes helt før den går og legger seg for natten. Det virker som om noen hunder har lettere for å få våteksem hvis de legger seg våte.

Når bør man kontakte veterinær?

Hvis du er bekymret for kjæledyret ditt skal du alltid ta kontakt med veterinær.

Du kan bestille en videokonsultasjon hos oss på FirstVet for å få en første vurdering av dyret ditt, via vår hjemmeside:

<https://firstvet.com/no>.

Artikkelen er skrevet av en veterinær hos FirstVet:

- Visste du at vi tilbyr kostnadsfri, trygg og omsorgsfull rådgivning via videosamtale, med erfarne veterinærer og direkte fra mobilen? Åpent alle dager 07-24, med korte ventetider. Last ned appen og la oss hjelpe deg med spørsmålene dine!

Å løpe med hunden din - dette du bør vite

<https://www.anicura.no/fakta-og-rad/hund/a-lope-med-hunden/>

Å løpe med hunden din gir både fantastisk trening og hyggelig selskap. Mange anskaffer hund mest som en treningspartner. All form for fysisk aktivitet er viktig for at hunden din skal ha det bra og øker hundens livskvalitet betydelig.

I denne artikkelen

- Kan alle hunder bli med på løpetur?
- Bygge opp
- Canicross
- Gode råd
- Husk mental aktivering av hunden

Kan alle hunder bli med på løpetur?

Hunden må være fullvoksen før du kan ta den med deg på løpetur. For mindre hunder skjer dette når de er rundt ett år, for store hunder minst 18 måneder, avhengig av størrelse. Siden hard fysisk trening før kroppen er klar for det kan være skadelig for skjelett og ledd, bør du spørre veterinæren om du føler deg i tvil.

Hunden må være sunn og ikke ekstremt overvektig. Overvektige hunder med dårlig kondisjon bør gå ned i vekt før de starter med lengre løp, å gå i variert terreng er en bedre løsning. Øk belastningen gradvis til hunden kommer i bedre form, og så kan dere begynne å løpe sammen.

For veldig små hunder kan det være vanskelig å takle et lengre løp, da de tar mange skritt for å holde tritt med mennesket sitt. Dette er imidlertid helt indivi-

duelt, og hvis hunden er trent, har god kondisjon og muskelmasse, betyr sjelden hundens størrelse noe.

Hvis hunden din har hatt problemer med skjelett, muskler eller ledd, bør du alltid konsultere veterinæren før du begynner med trening. Det er viktig å ikke gå for raskt frem med disse pasientene. Hvis du føler den minste tvil, la en veterinær eller rehabiliteringsterapeut sjekke hunden din regelmessig. Hvis hunden din viser symptomer på overarbeid, så la den hvile fra trening.

Bygge opp

All trening skal gjøres på hundens vilkår og på en måte som ikke gir skader. Hvis hunden er helt utrent, bør du starte rolig. Hvis den allerede er i god form, kan du bare sette i gang. Hold aldri et tempo høyere enn at hunden kan trav med deg, siden trav er hundens naturlige ganglag når den skal løpe lange distanser. Det gir minst mulig belastning på hundens kropp. Galopp kan brukes på kortere avstander og på mykt underlag, men hvis hunden må galoppere for å følge med i tempoet ditt, må du bremse ned.

Du kan begynne med treningsintervaller når du skal trene opp hunden din. Lag en plan som passer hunden din og deg. Varm opp hunden i noen minutter og tren ikke mer enn 10–15 minutter i begynnelsen. Et eksempel er 1 minutt med rask gange, 1 minutt med langsom gange, 2 minutters sakte løping, 1 minutt med raskt løp osv. Etter hvert som tilstanden blir bedre, kan du også øke tiden hunden løper fort. Avslutt mens hunden fremdeles synes treningen er morsom, og unngå skader gjennom å ikke anstrenge hunden.

Canicross

I denne disiplinen løper hunden din foran deg med en sele. Dere er koblet sammen med en elastisk line (2-3 meter) som er festet rundt midjen din. Den spesielle linen forhindrer at både menneske og hund får for harde rykk i kroppen. Hunden løper med et lett trekk i linjen og under kontrollerte former. Du kan ha mer enn en hund foran deg. Canicross har blitt en enorm suksess over hele verden og er nå også tilgjengelig som en konkurranseform.

Gode råd

Vann til hunden

Husk å ta med vann til hunden din hvis du skal løpe langt. Hunder svetter ikke gjennom huden slik vi mennesker gjør, men de fjerner varmen gjennom munnen ved å pese. Her tapes også mye fuktighet. Det slippes ut varme gjennom tungen og noen få svettekjertler i potene. Du kan ofte også se at hunden leter etter et kaldt sted å kjøle ned magen. Det er viktig å tilby vann til hunden flere ganger underveis.

Måltider

Ikke gi hunden mat før dere skal ut og løpe. Dette kan ha alvorlige konsekvenser, for eksempel i form av magedreining. Vent et par timer mellom et større måltid og en løpetur.

Vær forsiktig med potene

Asfalten er hard og kan være en belastning for hundens tredeputer, om sommeren kan den også bli skåldende varm og forårsake brannskader. Varier underlaget når du løper med hunden din, og sjekk alltid at potene og tredeputene ikke har blitt skadet når du er hjemme igjen.

Husk mental aktivering av hunden

Fysisk trening er morsomt for hunden, men uten mental aktivering kan den bli stresset og utvikle atferdsproblemer.

© Bjørn Johan Storås

Mental aktivisering og trening av hunden

<https://www.anicura.no/fakta-og-rad/hund/mental-stimulering-av-hund/>

Fysisk trening er viktig for å holde hunden din sunn, slank og lykkelig. Men for å gi hunden din best mulig livskvalitet, er det like viktig med mental stimulering. Det er stadig økende kunnskap om dette, og vi er i dag klar over hvor mange adferdsproblemer som kan behandles og forebygges ved å stimulere hunden mentalt på en god og gjennomtenkt måte.

Hunder er smarte og er laget for å bruke hjernen – og spesielt luktesansen. Mangel på stimuli kan føre til adferdsproblemer og stress; dette kan forebygges med enkle metoder. Alle hunder trenger fysisk aktivitet, uansett rase.

Tips til aktivisering

Det finnes mange aktiviteter man kan finne på med hunden, både hjemme og i treningsgrupper. Det er egentrening, privattimer og trening i hundeklubber. Bare fantasien setter grenser, utvalget er bredt. Det er ikke alle aktiviteter som passer for alle, det er alltid noe hunden din vil foretrekke. Noen eksempler er: lete etter mat inne i huset eller på plenen, lydighetstrening, rallylydighet, sporttrening, agility og lære nye triks.

Foto: Susanne Tollefsen

Positiv trening

Mye av treningen i dag fremmer positive innlæringsmetoder, noe som betyr at hunden blir oppmuntret på en positiv måte til å gjøre riktig ved hjelp av belønning. Belønningen kan være godbiter eller leker eller noe annet den liker.

Hvis hunden gjør feil, får den ikke straff, i stedet fortsetter du med noe hunden vil lykkes med. På denne måten foregår treningen alltid på en positiv måte. Forskning viser at dette er den mest varige læringsmetoden.

Jobb med hundens luktesans

Hundens luktesans er flere tusen ganger sterkere og mer følsom enn vår.

Foto: Segalstad

Hundens interesse for å bruke nesen kan med fordel brukes i banetrening, søk og som en måte å gi hunden maten sin.

De siste årene har såkalt nesearbeid blitt en suksess i Sverige, og populariteten øker også i Norge. Du lærer hunden å skille ulike lukter. På samme måte lærer politiet og tollerne hundene sine å oppdage narkotika og bomber.

Når hunden bruker nesen på en bestemt oppgave, får den fantastisk mental trening og blir sliten på en god måte etterpå.

Problemløsning

En annen god måte å aktivisere hunden på er gjennom ulike typer problemløsninger. Mange av disse kan gjøres i hverdagen, som for eksempel å legge et par godbiter i en plastflaske som hunden så må prøve å få ut. Det finnes et bredt utvalg av aktivitetsleker med ulik utforming, som er basert på samme prinsipp.

Selv under de daglige turene kan du jobbe med problemløsning, for eksempel ved å la hunden din selv finne ut når den har gått feil vei rundt lyktestolpen, eller finne igjen en «mistet» ball. Du kan også gjemme deg i skogen slik at den må finne deg.

Kroppskontroll

Å jobbe med balanse, motorikk og kroppskontroll er en annen enkel måte å stimulere hunden din på, så lenge du ikke utsetter den for unødvendig risiko.

Du kan for eksempel la den balansere på en stubbe, eller la den ta opp forbeina på stubben hvis det fungerer bedre. Du kan også lære hunden å gå frem og tilbake mellom beina dine. Å krype under en trestamme i stedet for å hoppe over kan være en fin utfordring. En annen idé er å plassere en liten dose hundegodteri på tube høyt på en trestamme, akkurat innen rekkevidde.

Som sagt, bare fantasien setter grenser for hvordan du kan aktivisere hunden din!

Foto: Elin Berntzen

Foto: Stina Nilssen

Hunder har også en tenåringsfase

<https://forskning.no/dyreverden-hunder/hunder-har-ogsaa-en-tenarings-fase/1683756>

Når valpen blir unghund, er andre ting mer interessant enn å høre på eieren sin, og en del hundeeiere opplever at søt-nosen ikke er så lydlig lenger.

(Foto: Jaromir Chalabala / Shutterstock / NTB scanpix)

Tenåringen utvikler sin selvstendighet og blir opptatt av andre ting enn før. Humøret svinger, og det oppstår gjerne konflikter mellom foreldre og tenåringen i huset.

Lucy Asher forsker på dyreadferd ved Newcastle University. Hun og kolleger ville finne ut om det er noen likheter mellom ungsomsfasen hos hunder og mennesker.

Det viste seg at også hunder kan oppføre seg som «typiske tenåringer» mot eieren sin.

Du forventer at hunden kommer når du roper, slik den pleier. Men hunden har helt andre planer. Den lydige valpen har blitt en egenrådig ungdom. Hva bør en hundeeier gjøre da?

Mer ulydige mot eieren i ungdomstiden

Forskerne satte opp et eksperiment. 69 hunder av rasen labrador, golden retriever og kryssinger mellom de to var med i forsøket. Eierne deres skulle be hundene om en kjent kommando: sitt.

Hundene ignorerte beskjeden nesten dobbelt så ofte da de var åtte måneder - og i puberteten, sammenlignet med da de var fem måneder og valper.

Med fremmede var det omvendt.

Resultatene støttes av en spørreundersøkelse blant eiere av 285 hunder av de samme rasene.

Eierne synes hundene var vanskeligst å trene når de var rundt åtte måneder gamle, kontra fem og tolv måneder. Det gjaldt ikke for trenerne, som hadde et mindre nært forhold til hunden.

Når hunden var blitt rundt ett år, svarte hundeeierne at det gikk bedre igjen.

Har mistenkt at det er slik

- Mange hundeeiere og fagpersoner har lenge mistenkt at hundens atferd kan bli vanskeligere når de går gjennom puberteten. Men til nå har det ikke vært noen empirisk oversikt over dette, sier en annen forsker som var med på studien, Naomi Harvey, i en pressemelding.

Harvey sier at adferdsendringen har paralleller til forholdet mellom foreldre og barn.

- Hund-eier konflikt var spesifikk for hundens omsorgsperson, og akkurat som med tenåringer, er det en fase som går over.

Det er viktig at eiere ikke straffer hundene sine eller begynner å trekke seg fra dem følelsesmessig på dette tidspunktet, sier Lucy Asher.

Det vil bare gjøre problemene verre, slik som med tenåringer, sier hun.

Flere likheter til mennesker

Det var også flere likheter. Hos hunder med såkalt usikker tilknytning var «konflikt-adferden» mer langvarig.

Det svarer til forskning på mennesker. Et utrygt forhold til foreldrene er koblet til mer konflikt i ungdomstiden, skriver forskerne.

Tegn på et usikkert tilknytningsmønster hos hundene var for eksempel at hunden var overdrevent oppmerksomhetsøkende mot en person, som å sitte veldig tett på eieren sin hele tiden. Eller at den viser sterk uro når eieren går, som å skjelve.

Denne typen oppførsel var også assosiert med tidligere pubertet hos tisper.

Forskerne viser til at et usikkert forhold til foreldrene er også forbundet med tidligere menstruasjon hos mennesker.

Hunder knytter seg til mennesker på en måte som har «overraskende mange likheter» med et foreldre-barn forhold, ifølge forfatterne. Både når det gjelder oppførsel og hormonelle mekanismer.

«Hunden min har glemt alt den har lært»

Tess Erngren er hundepsykolog, instruktør og grunnlegger av GoodDog, et selskap som blant annet tilbyr hundekurs og utdanning.

Hun synes den nye studien er spennende og sier den bekrefter det flere har trodd.

Erngren forteller at mange eiere opplever at hunden blir vanskeligere å trene når den blir «tenåring».

- Absolutt, vi har mange unghundkurs for å støtte hundeforeldre gjennom denne alderen.

Frustrerte eiere kan komme på kurset og si at «hunden har glemt alt den har lært».

- Da sier jeg at, nei det er ikke borte, men det er litt tåkete med hormoner en stund nå.

Hundeinstruktør Tess Erngren bekrefter at en del eiere opplever at hunden blir vanskeligere å trene når den kommer i puberteten.

(Foto: Cilje Moe Photography)

Andre mennesker er spennende

Erngren forklarer hvorfor hunden kan begynne å ignorere kommandoer den egentlig kan godt.

- Det har mye å gjøre med tidligere læring av hva som lønner seg og ikke. Og så er motivasjonen til en unghund helt annerledes enn motivasjonen til en valp.

- Valpen trenger deg for å føle seg trygg. Tenåringen gjør ikke det i samme grad. Ung-hunden er motivert til å utforske sine omgivelser.

Erngren tror dette er årsaken til at unghundene i studien hørte mer på ukjente enn sin egen eier.

- Det finnes en nysgjerrighet til å utforske andre mennesker og andre situasjoner. Hunden er som sagt ikke så tilknyttet deg lenger. Han vet at du er der når han kommer tilbake.

- Noe av det tristeste jeg hører

Tess Erngren synes det er trist å høre setningen «nå er han blitt unghund og tester grensene». Det er ikke det det handler om, sier hun.

- Samarbeidet minsker, ikke fordi at tenåringen prøver å tøye grenser. Men fordi

motivasjonen forandrer seg på grunn av utviklingen av kjønnshormoner og kognitiv utvikling.

Kjønnshormonene gjør at unghundene synes det er veldig spennende å utforske andre hunder for å finne ut om de er potensielle partnere, en trussel eller en lekekamerat. Så begynner hundene å finne ut av hva de skal bli når de blir store, sier hundepsykologen.

- Gjeteren kommer til å begynne å gjete. Varsleren begynner å varsle. Og jegeren kommer til å begynne å jakte.

Det er ikke alltid så lett å holde styr på unghunden når det er så mye spennende å utforske i verden.

(Foto: RavenaJuly / Shutterstock / NTB scanpix)

Blir lettere om unghunden får utløp for behov

Tess Erngren tror mange har for høye krav til hunden i denne perioden, og at det kommer i veien for godt samarbeid.

Hvis hunden allerede har lite motivasjon for trening, så kan man gjøre det verre ved å straffe, kjefte og stille for høye krav. Da får du en unghund som trekker seg enda lenger fra deg, sier Erngren.

På kurs pleier hun å si: prøv å være en kul tenåringforelder som har forståelse for at motivasjonen ikke alltid er på samarbeid.

- Fortsett å være konsekvent med enkle regler som man har lagt en base for i valpealder, men gjør det enkelt for hunden og lykkes med treningen.

Hun anbefaler å jobbe med å skape en god relasjon gjennom naturlige øvelser som for eksempel søk, spor og agility i naturen med belønning.

- Tilgodeser du tenåringens behov for å leke med andre hunder, så blir livet ufattelig mye enklere, sier hun med en latter. Da klarer hunden faktisk å gå pent i bånd forbi en annen hund.

Erngren pleier alltid å sette av tid på kurs til at unghundene får leke med hverandre.

- For motivasjonen til å leke med andre faste venner, det er den største.

En sårbar periode

Ungdomstiden er en veldig viktig og sårbar periode i hundens liv, sier hovedforskeren bak den nye studien, Lucy Asher.

- Det er også tiden da hunder ofte blir omplassert.

Tess Erngren er også styreleder i FOD, Foreningen for omplassering av dyr. Hun bekrefter at de ser det samme her i Norge.

- Hundene kommer til oss når det er rundt ett år gamle. Da er de ikke så søte, snille og enkle lenger. Da trenger de aktivisering og trening. Om man ikke har skjønt det, så ender de fort opp på omplasseringshjem hos oss, dessverre.

Valpens trygghet

Erngren har studert barne- og ungdomspsykologi. Hun skriver for tiden på en artikkel som handler om paralleller mellom barn- og ungdomsutvikling og hunders utvikling. Hun synes det er et spennende felt hvor det fremdeles mangler endel forskning.

Erngren synes det er spesielt interessant at den nye studien peker på tidligere pubertet hos hunder med usikker tilknytning.

Det finnes flere likheter mellom foreldre-barn-forhold, og hund og eier. Noe av det er at eieren må være trygghetssonen for valpen, sier Erngren.

- Hvis ikke valpen har en slik tilknytning til deg som trygghetssoen, så tør den ikke å utforske verden. Utviklingen går langsommere og det er større risiko for fryktadferd.

Det å kaste valpen ut i en ny situasjon og tenke at den bare må klare seg selv, er ikke lurt.

- Pust dypt

Hundens tenåringsperiode kan være en tålmodighetsprøve, og Erngren vet hva hun snakker om.

Mens hun forklarer over telefon, er det to unghunder i bakgrunnen som lurer på om hun ikke snart er ferdig.

- Jeg har to passe forstyrrende «tenåringer» bak meg, to ett år gamle hunder. Jeg går rundt og innser at jeg oppfører meg mer og mer som en tenåringsmor, sier hun med en latter.

Tidligere har hun hatt en voksen hund og en mindre hund samtidig.

- Det går så fint, for den voksne hunden gjør jo 90 prosent av arbeidet. Men her hører jeg med selv gå rundt og si høyt «jeg orker ikke».

- Tenårsperioden er slitsom for oss foreldre men vi må som sagt ha forståelse for at de er ikke ferdig utlært og har ikke full impuls kontroll. Så her må man bare puste dypt og ha tålmodighet.

Trenger vi utstillinger og prøver?

<https://www.nkk.no/aktuelt/trenger-vi-utstillinger-og-prover-article174507-985.html>

Foto: Roger Sjølstad

Denne våren har den vanlige tilværelsen blitt snudd på hodet for de fleste av oss. Alle hundeaktiviteter har også blitt satt på vent. Det kjennes pussig og fremmed. Samtidig er det kanskje også en tid for å reflektere: Har vi egentlig behov for utstillinger og prøver, eller er det bare ren underholdning og tidtrøyte?

Mange har de siste månedene oppdaget at de klarer seg greit uten å dra av gårde med hunden på en eller annen aktivitet mange helger i året. Aktivitetens «viktighet» blir gjerne satt opp mot samfunnssituasjonen, som liv og helse, og så videre. Selvsagt er det ikke noe som kan settes opp mot liv og helse – men har aktivitetene i seg selv noen verdi, eller kan vi klare oss uten, også når ting igjen blir normale?

Hundeutstillinger og ulike former for prøver har lang tradisjon i Norge – vi snakker om nærmere 150 år. Den første utstilling i Norge ble avviklet i 1877, og jaktprøver var også en kjent aktivitet før forrige århundreskifte, først og fremst harehundprøver. Litt senere kom elg- og fuglehundprøver. Hensikten med disse aktivitetene var ikke å ha det moro – det var å vurdere individene med tanke på å finne de beste for videre avl.

Hundeutstillinger ble skapt etter mønster fra husdyrutstillinger – fesjå. Mange bruker dette uttrykket foraktfullt om dagens utstillinger – «det er bare et fesjå».

Men fesjå skal man omtale med respekt. Da de første husdyrutstillinger ble arrangert i Norge på 1800-tallet, var Norge et ganske fattig jordbruksland. Husdyrene var svært viktige med tanke på bøndenes økonomi. At de var friske, velbygde og levde lange liv, var en nøkkel til forbedrede levekår for folk flest. Det var statlig utnevnte husdyrkonsulenter som bedømte dyra og gav råd til folk, både om avl og om husdyrstell. Og staten stilte avlshingster til disposisjon for å sørge for at fullverdige dyr ble brukt i avl og kunne sikre kvaliteten på arbeidshestene. I nærmere hundre år var det faktisk ulovlig å bruke «ikke godkjent hingst» i avl i Norge!

Tankegangen ble videreført i hundeavlen – dyrene skulle bedømmes, vurderes og føres inn i stambøker. Dette er grunnmuren dagens utstillinger og prøver er bygget på. Etter hvert fikk vi kunnskap om genetik, slik at vi skjønnte at det ikke lar seg gjøre å fastslå hva en hund nedarver av eksteriør og egenskaper kun ved å se på individet selv – vi må i stedet se på avkommet. Dermed gikk prøver og utstillinger over fra å være en utplukking av avlsdyr til å bli en avkomgranskning. Og det er det vi driver med i dag, selv om et individs resultater også gjerne blir inngangsbilletten til egen avlskarriere.

Med årene har vi fått mange tilleggskriterier for avl – helseundersøkelser, krav om sunnhet, om å unngå innavl, vi skal unngå usunne trekk og overdrivelser som går ut over hundens velferd, og avlen skal skje i samråd med raseklubben. Selv om man av og til kan få en følelse av at kravene kan gå til overdrivelser og at man ustoppelig «jakter» på svakheter, er de fleste enige om at høye krav til avlsdyr er av det gode.

Foto: Cilje H. A. Moe

Vet man best selv?

Så hva skjer om vi kutter ut utstillinger og prøver? Det finnes jo allerede mange som avler på ikke-meriterte hunder, som kun oppfyller helsemessige krav for registrering. Det finnes også mange som stiller spørsmålstegn ved dommers vurdering, kunnskap og nøytralitet ved konkurranser. Kanskje man selv vet best? Eller vet man det?

Dette spørsmålet kan man helt sikkert svare både ja og nei på. Vi vet det finnes utrolig mange dyktige oppdrettere som vet hva de har, kjenner sine linjer med sterke og svake sider og har satt seg sine egne, høye mål. Det vet også hvordan de skal oppnå målene. Dette beviser de, gang etter gang. Typisk nok er de heller ikke redde for å stille resultatet til skue for alle og enhver. Dyktige oppdrettere er gjerne de aller ivrigste på utstilling og/eller prøver. De vet at hundene deres tåler en ekstern granskning, og mange ganger er de åpne for en korreksjon. Det at du er dyktig, behøver ikke bety at du holder deg innenfor rasestandarden, eller alltid tar utviklingen i riktig retning.

Men — de kunnskapsrike er gjerne i mindretall. Ofte mangler oppdrettere både kunnskaper og korrektiver, og gode intensjoner, kjærlighet til egne hunder og masse idealisme kompenserer nødvendigvis ikke for det. Mange av disse deltar også på utstillinger eller prøver, men roper fortere på «trynedømming» når det ikke går som de ønsker. De lar oftere hjertet råde i avlen, selv om resultatene på de planlagte avlsdyrene ikke blir de beste.

Utstillinger og prøver er langt på vei det eneste uavhengige korrektiv vi har på våre hunder.

Nødvendig ekstern vurdering

Utstillinger og prøver er langt på vei det eneste uavhengige korrektiv vi har på våre hunder. Det er lett å bli begeistret for sitt eget. Vi lever med våre egne hunder, kjenner deres personlighet og temperament, deres sjarmerende – eller mindre sjarmerende – sider, og vi har lett for å la det positive overskygge det negative. «Men hun er jo så snill!» Hvor ofte har vi hørt det som argument for å bruke en middelmådig tispe i avl?

Hundeutstilling eller bruksprøver er ikke først og fremst en konkurranse hvor det gjelder å vinne mest mulig, eller en sosial arena hvor vi treffer venner og bekjente og skravler hund. Det er en ekstern vurdering av hundens eksteriør eller bruksegenskaper, med få unntak utført av en eller flere kyndig(e) person(er) med formell utdanning og kunnskaper utover det vanlige. Verd å notere seg, verdt å tenke igjennom, og kanskje ta til seg?

Utstilling er ikke «show». Utstilling er vurdering av hundens anatomi og rasetype. Først når den er gjennomført, kan man begynne å konkurrere om de beste premiene. Prøver er ikke bare en fin dag i skogen, på fjellet eller en annen arena, men en vurdering av hundens evne og vilje til å gjøre jobben den er skapt for, eller å demonstrere dens

Foto: Roger Sjølstad

lærevillighet, samarbeidsvilje og kanskje også mot. Hvis vi ikke hadde utstillinger og prøver, ville vi heller ikke ha noen felles parametere for avlsvurdering. Da ville hver oppdretter sette sine egne, og det ville tatt avlen i alle mulige retninger.

Anatomien bekymrer

Nylig hadde jeg en samtale med min veterinær. I likhet med mange andre veterinærer har hun en viss skepsis til hundeutstillinger, med en oppfatning av at det mest er «jåleri» som fører hundeavlen på ville veier med overdrivelser. Dette er argumenter vi ofte hører. Nå fortalte hun meg at hun var bekymret over et økende antall valper av mange ulike raser som kom til veterinærkontroll/vaksine og hadde smale underkjever med inneklemt hjørnetenner. Hun så også mange små hunder med løse, ustabile fronter – slik at forbeina «gikk til alle kanter», som hun sa. Eierne av en av de styggeste tilfellene med smal underkjeve hadde fått beskjed av sin oppdretter om at det «bare var en utstillingsfeil».

Da var det litt deilig å kunne si til min veterinær at «be dem dra på utstilling, så skal vi gi en tilbakemelding på disse hundene, og en premiering som er i samsvar med defekten!»! Og oppdretteren kan få et korrektiv når vedkomne snakker om «bare en utstillingsfeil». Ja, jeg kan være med på å litt høyt ansatte ører, en fargefeil eller en krøll på halen kan være «bare» en utstillingsfeil. Anatomiske trekk, derimot, som går ut over hundens sunnhet, holdbarhet, bevegelsesmønster og dens evne til å utføre jobben den blir avlet for, er ikke «bare». Det er ikke «bare» at en jakthund har flate poter og svake mellomhender, at en polarhund har en uhensiktsmessig pels, at en hund bygget for utholdenhet har et kort, steilt kryss eller en rak front uten fjæring, eller at en liten hund har så «løst» front at den risikere å skade seg bare den hopper ned fra sofaen. At en hund har en underutviklet underkjeve, er definitivt ikke «bare»!

Ta bedømmelsen på alvor!

Problemet er ikke at dommerne setter opp usunne hunder på utstilling. Det er i verste fall et marginalt problem. Det er uhyre sjelden at en hund med store, synlige defekter vinner noe som helst. Problemet er at eierne ikke hører etter, eller tar bedømmelsen på alvor når den ikke går i deres favør. De fryser av en kritikk som peker på anatomiske svakheter, selv om dommeren er velkjent, særdeles kyndig og erfaren. Da prøver de heller lykken et annet sted, gjerne hos en dommer fra et land langt borte, og går det ikke da heller, har jo hunden så mange andre kvaliteter at vi avler likevel. Den er jo så snill!

Jeg har også hørt tilsvarende argumenter brukt omkring jaktprøver. Jeg har ikke prøvehund, jeg har jakthund, sier mange. Jeg har også hørt sagt at hundene til «storkarene» får lov til å rampe seg ut i fugl, mens hundene til «folk flest» blir slått ut om de gjør det samme. Påstand om trynedømming der også, altså. Rett skal være rett, det er nok vanskeligere å få solgt jakthunder etter umeriterte foreldre til jegere, enn det er å få solgt valper etter ikke utstilte hunder til den alminnelige valpekjøper.

Vis frem hundene

I tillegg til avkomvurderingen ser jeg også et par andre gode grunner til at det er viktig å delta med hundene på prøver og utstillinger. Hvordan skal vi ellers få vist dem frem? Hvordan skal folk få sett avkom etter forrige generasjons avl, bredden og variasjonen i rasen, eller blinke seg ut potensielle avlshunder om de ikke vises frem? Det holder ikke med bilder på internett – vi vet alle at bilder ofte lyver. Vi må se levende hunder, bli kjent med dem og se hvordan de fungerer for å vurdere dem.

Foto: Cilje H. A. Moe

Det snakkes ofte om at alt for få hunder, spesielt hannhunder, brukes i avl. Det stemmer nok at mange gode ikke blir brukt fordi vi rett og slett aldri får øye på dem. Mangel på interesse, eller mangel på tid til å trene og legge ned en innsats, holder nok mange unna utstillinger og prøver. Det er synd – for da får vi aldri sett dem, og avlen blir smalere enn den hadde behøvd å bli.

Sist, men ikke minst, synes jeg det er viktig å understreke at utstillinger og prøver er et viktig incitament til å holde sin hund i orden. Kommer man på utstilling, til å begynne med kanskje som tilskuer, får man se velstelte, velholdte hunder, som er godt sosialiserte og er i stand til å bli håndtert av fremmede og fungerer i et travelt miljø. Man kan få råd og tips, man kan bli kjent med andre og hente kunnskap, og man får et sammenlikningsgrunnlag for å vurdere sin egen hund. Det samme kan man oppleve på en prøve. En fet hund ute av kondisjon holder ikke en hel prøvedag. Den må være veltrent og i orden.

At man på toppen av det hele kan få seg en spennende og medrivende hobby, er heller ikke å forakte. Skulle vi miste prøvene og utstillingene, ville hundeavlen lide et alvorlig og nærmest uopprettelig tap.

Tekst og tegning: Rosalind Allan. Oversettelse til norsk: R. Monsholm

Hjemme alene igjen, etter Koronakarantenen

<https://firstvet.com/no/artikler/5-gode-rad-pa-denne-maten-laerer-du-kjaeledyret-ditt-a-vaere-alene-hjemme-igjen-etter-koronakarantenen>

5 gode råd: På denne måten lærer du kjæledyret ditt å være alene hjemme igjen etter Koronakarantenen.

Mange kjæledyr har kost seg med den ekstra tiden de har fått med eierne sine nå som samfunnet har vært satt på vent. I takt med gjenåpningen er det viktig at man som eier gir dyrene den beste overgangen, når de nå skal være alene hjemme igjen. Hundeeiere må være spesielt oppmerksomme på dette.

Veterinærens gode råd til en forsiktig overgang for kjæledyrene:

- **Start i det små** – Hvis hunden din tidligere har vært alene hjemme uten problemer, blir det nok ikke noen store problemer med å venne den til en "normal" hverdag igjen. Det anbefales derimot å begynne forsiktig med hjemme-alene trening ved å øke antallet timer i stedet for at starte med en hel dag.
- **Forsiktig start for unge hunder** – Hvis du har en valp eller en ung hund, som ikke er vant til å være alene, så er det spesielt viktig å starte forsiktig med hjemme-alene treningen i korte intervaller etter en periode der du har vært mye hjemme hos den. Det kan også være en god idé å finne en hundebarnhage eller en annen type hundevakt.

- **Frisk luft og aktivering** – Sørg for at hunden er luftet godt før den skal være alene – lek eller tren med den, så den er mentalt stimulert. En trøtt og fornøyd hund viser sjelden separasjonsangst. Det er derimot viktig å sørge for at hunden rekker å roe seg etter turen, før eieren går fra den.
- **Start med få endringer** – For innekatter kan det være en god idé å starte opp forsiktig med alene-tiden, særlig hvis det er snakk om veldig sosiale katter eller katter som har en tendens til stress i forbindelse med forandringer i hverdagen. Innekatter kan aktiveres med leketøy.
- **Reduser dyrenes stressreaksjon** – For å minske dyrenes stressreaksjon på forandringer i hverdagen kan man benytte diverse kosttilskud eller feromon sprayer, for eksempel Feliway (kun til katt), Adaptil (kun til hund), Kalm, Zylkene og Aptus Relax. Det anbefales å starte i god tid før de skal være hjemme alene.

Noen dyr reagerer kraftig på forandringer hjemme, ved å vise tegn på separasjonsangst. Nedenfor har vi listet opp noen tegn på dette, så man vet hva man skal holde øye med.

Tegn på separasjonsangst hos hunder:

- Bjeffing, hyling eller piping i mer enn 30 sekunder når du går hjemmefra
- Skraping eller biting på dørene
- Destruktiv atferd, som kun oppstår når hunden er alene hjemme
- Overdreven slikking på seg selv eller annen selvdestruktiv atferd
- Forandret appetitt

Tegn på separasjonsangst hos katter:

- Urinering andre steder enn i kattedoen
- Mjauing
- Overdreven slikking på seg selv eller annen selvdestruktiv atferd
- Forandret appetitt
- Veldig kontaktsøkende
- Isolerer seg selv/gjemmer seg vekk
- Kaster opp eller får diaré

Hvis man som dyreeier opplever noe av dette som står over, er det en god ide å gå et par steg tilbake i treningen eller konsultere en atferdstrener, som kan hjelpe kjæledyret litt på vei.

Når bør man kontakte veterinær?

Hvis du er bekymret for kjæledyret ditt skal du alltid ta kontakt med veterinær. Du kan bestille en videokonsultasjon hos oss på FirstVet for å få en første vurdering av dyret ditt.

Har hunden feber hvis snuten er varm?

<https://firstvet.com/no/artikler/har-hunden-feber-hvis-snuten-er-varm>

Foto: Veronica Gangstø
Bildet har ikke noe med artikkelen å gjøre.

Snutens temperatur kan variere på en hund.

Betyr det at hunden har feber hvis snuten føles varm?

Les her hva veterinæren vår svarer på et av de vanligste spørsmålene!

Veterinæren svarer

Nei, en varm snute betyr ikke automatisk at hunden har feber. Temperaturen på snuten kan variere veldig mye. Hvis man vil vite om en hund har feber, må man måle temperaturen i endetarmen med termometer.

Normal kroppstemperatur

Normal kroppstemperatur hos hunder er 38-39 grader. For å vite hva akkurat din hund har i normaltemperatur kan dere være lurt å måle temperaturen på den et par ganger når den er frisk, og da gjerne etter hvile, siden temperaturen kan gå litt opp etter anstrengelse.

Sånn tar du temperaturen på hunden din

Gjør sånn: Det beste er hvis dere er to personer, en som tar temperaturen og en som holder hunden så den ikke går sin vei, kan belønne den med litt godbiter og som støtter den under magen med den ene hånden, så den ikke setter seg ned.

Sett beskyttelseplast på termometeret! Legg litt vaselin (eller liknende) på tuppen av termometeret. Smør også vaselin på hundens endetarmsåpning. Løft hundens hale, lirk forsiktig inn termometeret i endetarmsåpningen og vent til det har målt ferdig.

Norsk Shetland Sheepdog Klubb's Håndbøker

NSSK utga til og med år 2000 en HÅNDBOK hvert 5. år, som omhandlet det som hadde skjedd med sheltien i Norge den siste femårs-perioden. Deretter Årbøker med samme innhold. Bøkene er innbundet i burgunder imitert skinn med gultrykk.

Ikke alle bøkene er tilgjengelige lenger, og det er derfor viktig for de som er interessert i rasen å sikre seg bøker mens det enda er på lager.

Fra og med år 2001 har det blitt utgitt en ÅRBOOK, den første kom ut sommeren 2003 og omfattet to-årsperioden 2001-2002. Boken var i farger og på 296 sider.

Neste årbok kom ut før jul i 2007, og omfatter årene 2003-2005. Boken er i farger og på 379 sider.

Siste årbok kom ut i våren 2017, og omfatter årene 2011-2015. Boken er i farger og er på 576 sider.

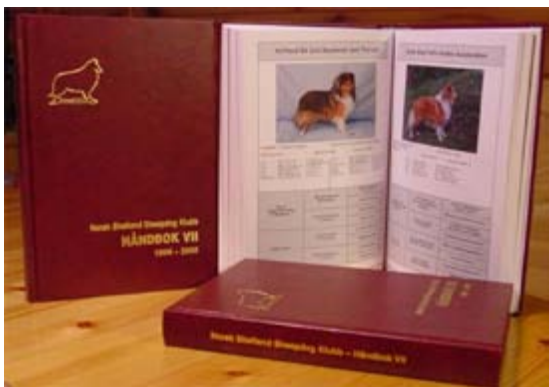
Håndbok 2000 inneholder f.eks.: Valpen har kommet hjem. Aktivisering av hund. Oppdrett: Å oppdrette innebærer å ta ansvar - Ditt oppdrett er ditt ansvar. Blue merlens utvikling og fremgang i Norge. Type av shetland sheepdog. Lydighetstrening av hund. Agility som hundesport. Blodspor med sheltie.

Årbok 2003-2005 inneholder blandt annet: Rasebeskrivelsen. Generell genetik. Pelsfarger hos Shetland Sheepdog. Fargekombinasjoner.

De bøkene som er tilgjengelige i dag:

- Håndbok IV 1985 (1980-1985) *UTSOLGT*
- Håndbok .V 1990 (1986-1990)
- Håndbok VI 1995 (1991-1995)
- Håndbok VII 2000 (1996-2000)
- Årbok 2001-2002
- Årbok 2003-2005
- Årbok 2006-2010 *UTSOLGT*
- Årbok 2011-2015

**Priser og bestilling:
se NSSKs Minimarkedet.**

Tilbudspakker - Se Minimarkedet - www.nssk.no

STAFETT- PINNEN

Rebekka Tomren, Valderøya

Tusen takk for utfordringen Olaug!

Mitt navn er Rebekka Tomren, jeg er bosatt i Giske, like utenfor Ålesund, og er mer eller mindre vokst opp med Sheltie i huset.

Vi fikk vår første sheltie fra Sunborne Kennel i -96, da var jeg 6 år og tok bare del i de positive delene av hundeholdet. En sobel tisper med daglignavn Lexi, tok livet vårt med storm.

I 2014 var familien klar for å utvide flokken vår med enda en sheltie, denne gangen en tricolor. Dette skulle være en familiehund, men jeg skulle få ha en del mer ansvar da dette skulle være min 14. års presang.

Valget falt på Creardon Kennel. Denne fikk navnet Mira. Som 14-åring leste jeg meg opp på det jeg kunne på hundehold og trening av hund.

Ettersom årene gikk prøvde jeg og Mira litt forskjellig innen hundesporter. Vi har deltatt i utstilling, lydighetsprøver, agilitykonkurranser og rallylydighetsprøver. Mira ble min lille potet og prøvekanin som fikk prøve det meste, og jeg lærte utrolig mye av denne hunden i forhold til hundehold og hundens språk.

Etter noen år økte interessen min for hund, og ønsket om en hund nr. 2 begynte å melde sin ankomst.

Bianca og Mira

Sommeren 2018 var vi på bobiltur, vi var da en tur for å besøke Jorun Iversen på Sunborne Kennel, der ble vi møtt av et lite kull som var 3 uker gamle, som tok hjertene våre med storm.

Der var spesielt en tricolor tisper som var litt tøffere enn resten, som angrep fluepisker med største alvor og virket veldig tøff. Historien endte med at vi noen uker senere tok turen tilbake for å hente nettopp den lille tøffe tricolor tisperen. Hun har navnet Sunborne Summer Sound, til daglig Bianca.

Noen år før Bianca kom i hus hadde jeg begynt å få smaken på agility gjennom et introkurs jeg og Mira gikk med Sunnmøre Hundeklubb. Vi trente litt hjemme i hagen bare for moro. Ettersom ønsket om å lære mer kom, begynte vi å trene sammen med gjengen i Sunnmøre Hundeklubb, og vi prøvde oss på et par konkurranser.

Etter at Bianca kom inn i livet vårt ble det fort klart for meg at agility var noe både jeg og hundene ønsket å fortsette med. Jeg bestemte meg dermed for å ta HD-røntgen av både Mira og Bianca, ettersom agility er ganske belastende for kroppen til hundene.

Overraskelsen var da stor når det viste seg at Mira hadde HD-grad E! Vi gav oss etter hvert med agility, og gikk over mot rallylydighet, da Mira fortsatt trengte å få bruke kroppen og hodet sitt.

Juni 2014 var vi klare for vår første rallylydighets konkurranse, deretter gikk det slag i slag før Mira plutselig var Norsk Rallylydighets Champion i juli 2015, som den første sheltien i Norge.

Dessverre ble hoftene til Mira ett større og større problem, og 27.10.2016 måtte vi ta farvel med Mira, hun var da blitt hele 12 år.

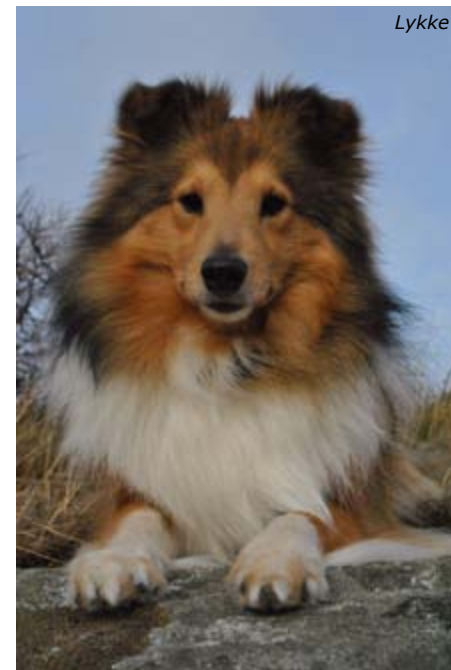
Bianca

Sorgen var stor for både meg og Bianca den første tiden. Vi prøvde så godt vi kunne, med å fortsette som normalt med trening og samhandling med gode venner, men ting ble liksom ikke helt det samme uten Mira.

Jeg begynte å merke at Bianca nok savnet noen å leke med i hverdagen, noen som snakket hennes språk.

Lykke

Gleden var da stor når vi 23.03.17 fikk beskjed om at det var født et kull med to små sobel tisper hos Gottabe Kennel og Ida Wham Bøyesen, hvor en av de skulle få bli sunnmøring! Valget falt tilslutt på tisper nr. 1, som fikk navnet Gottabe Fast N'fabulous, til daglig kalt Lykke.

Noe bedre navn hadde jeg ikke kunne valgt, for det var en lykke for meg og Bianca å få henne i livet vårt, samt at Lykke stråler av glede og lykke hver dag! En tøffere, tryggere og mer leke-motivert sheltie skal jeg lete lenge etter.

20 april møtte jeg Ida på Gardermoen for å få hente lille Lykke. Jeg var veldig spent på hvordan dette skulle gå, vi hadde noen timer før flyet skulle ta oss tilbake til Ålesund lufthavn Vigra, men det gikk helt fint. Vi lekte litt, og Lykke falt fort til ro i fanget mitt, så det hele kunne ikke gått noe bedre.

Møtet med Bianca og resten av familien gikk uten problemer og Bianca som nå var blitt 8 år gammel ble ung og leken igjen.

Bianca fikk naturlig nok fortsette med agility etter at Mira måtte slutte grunnet hoftene, og hun viste en stor glede over vårt samarbeid og vår tid sammen på banen!

Naturlig nok ble det også litt rallylydighet på Bianca, men hun viste aldri samme gleden over rally som agility, men vi kom oss opp til elite og fikk med 1 cert der.

I agility ble Bianca champion både i hopp og agility, før jeg bestemte meg for å pensjonere henne fra konkurranser i 2018. Bianca var da blitt 10 år gammel, og viste ikke samme gleden over konkurranselivet. Enda godt var det da at Lykke hadde vist stor glede over å trene og begynte å nærme seg "agility-myndig" alder.

Mira

Lykke er en hund med stort potensiale, vi kom oss opp til klasse 2 i hopp før hundesykdommen og korona satte en stopper for nesten alt av hundeaktivitet og stevner for en tid. Vi har etter dette startet på ett stevne og merker at vi trenger litt tid enda før vi er tilbake der vi sluttet for nesten 1 år siden i konkurranse sammenheng.

Vi har også prøvd oss litt i utstillingsringen der Lykke til nå stort sett har fått VG, men hun har en EXC fra NKK Ålesund i fjor. Konklusjonen min er at Lykke trenger litt mer tid på å utvikle seg, så vi skal nok prøve oss noen ganger til i utstillingsringen for å se om dette er noe å fortsette med.

Vi har også vært innom rallylydighetsringen noen få ganger. Dette har resultert i 3x1 premie i klasse 1, så vi er klare for klasse 2, samt at vi i 2019 ble regions-

mestere i rallylydighetsklasse 1 for NKK Nordvest. Vi satser på å få startet i klasse 2 i løpet av året.

Det jeg virkelig elsker med sheltien, er at den er så allsidig! Den kan godt trene og gå på lengre turer i fjellet flere ganger i uken, samtidig som den godt bare kan være hjemme med familien og kose seg med det!

En ting er hvert fall sikkert og det er at Lykke ikke er min siste sheltie. En gang sheltie, alltid sheltie.

Jeg tenker at vi beholder stafettpinnen litt til her på Sunnmøre, til ei som jeg ser på som en god venn, og som vi har vært så heldige å få konkurrere mot i rallylydighetsringen!

Jeg sender Stafettpinnen videre litt lenger inn i fjordene, til Anita Løvik.

Lykke som valp

Nye Champions- og Vinnertitler

N Uch Belmara's Golden Girl
(N SE Uch EUW-15 Lundecock's Speed Limit ex C.I.B. Nord Uch NordJV-12 DKV-13 SEV-13 Belmara's Yo Mama's A Pajama)

E: Tostrup, Jostein og Heidi Baarlid
O: Kristiansen, Maria & Tostrup, Jostein

Norsk Champion:
27.06.2020 N. Kennel Klub, Trondheim
Dommer: Holmli, Marianne

N DK RO Uch RO Gr Uch Bucurestiwinner-19 Mellsjøhøgda's Xciting Headline (Mohnesee Blacksmith ex Mellsjøhøgda's Funtastic In Blue)

E: Olavessen, Grete/ Rilatt, Paul
O: Tangnes, Sissel/ Olsen, Johs

Norsk og Dansk Champion:
01.08.2020 N. Kennel Klub, Fauske
Dommer: Harlem, Bente

N Uch Minshelties Famous People
(Lundecock's Golden Handshake ex Ch Croft's Ice Queen)

E: Olsen, Finn Helge/Hindenes, Tone
O: Hindenes, Tone

Norsk Champion:
20.06.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Frya
Dommer: Foss, Arne

N FI Uch NJV-18 NORDJV-18 North Ballroom Blitz
(C.I.B DK FI N SE UCH NV-14 SEV-13-14 Windcrest Stylish Move ex N UCH North Sheltie's Fire N Ice)

E: Haugstvedt, Anne Mette Sandvoll
O: Haugstvedt, Anne Mette S. & Rune

Norsk Champion:
19.07.2020 Salten Brukshundklubb, Laukvik
Dommer: Foss, Arne

N Uch North Sheltie's Gemstone
(SE N Uch Lundecock's Run For Fun ex Shellrick's Touch Of Class)

E: Bergli, Kirsti
O: Haugstvedt Anne/ Rune, Jansson Siv/ Fredriksen Ivar

Norsk Champion:
28.06.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Melhus
Dommer: Indergaard, Anne

N FI Uch North Sheltie's Northern Star
(Mainland's Eye Of The Tiger ex N Uch North Sheltie's Gemstone)

E: Bertheussen, Kristin Lind
O: Haugstvedt Anne og Rune

Norsk Finsk Champion:
01.08.2020 N. Kennel Klub, Fauske
Dommer: Harlem, Bente

N Uch North Sheltie's Springtide
(Ch Lundecock's Noll Koll Kokosboll ex North Sheltie's Fame N Fortune)

E: Haugstvedt, Anne Mette Sandvoll
O: Haugstvedt, Anne Mette Sandvoll og Rune

Norsk Champion:
18.07.2020 Vågan Hundeklubb, Laukvik, Vågan
Ohm, Ingrid Prytz

N Uch Orreknuppen's Fighter Of Melia
(Ch Eddiebakken's Lucky Luke ex Orreknuppen's Sweet As Honey)

E: Krogstad, Inger
O: Krogstad, Inger

Norsk Champion:
27.06.2020 N. Kennel Klub, Trondheim
Dommer: Holmli, Marianne

Certvinnere

Belmara's Golden Girl

(N SE Uch EUW-15 Lundecock's Speed Limit ex C.I.B. Nord Uch NordJV-12 DKV-13 SEV-13 Belmara's Yo Mama's A Pajama)

E: Tostrup, Jostein og Heidi Baarlid
O: Kristiansen, Maria & Tostrup, Jostein

27.06.2020 N. Kennel Klub, Trondheim

Belmara's Kissed By Fire

(N Uch Silkwizard's Dragon Magic ex Belmara's Limitless)

E: Jønsson, Rannveig og Tostrup, Jostein
O: Kristiansen, Maria & Tostrup, Jostein

20.06.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Frya

NORDJV-18 Bentlise First Connor

(Sheltie4you Guardian Of Faith ex N UCH NJV-12 Bentlise First Rose)

E: Nygaard, Anne Lise
O: Nygaard, Anne Lise

01.08.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Misvær

Mellsjøhøgda's Adrenaline-rush

(RO BG Uch BGG UCH ROGr Uch Mohnesee Blue Jazz ex Mellsjøhøgda's Ready For Fun)

E: Tangnes, Sissel
O: Tangnes, Sissel/ Olsen, Johs

28.06.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Melhus

RO Uch RO Gr Uch Bucurestiwinner-19 Mellsjøhøgda's Xciting Headline

(Mohnesee Blacksmith ex Mellsjøhøgda's Funtastic In Blue)

E: Olavessen, Grete/ Rilatt, Paul
O: Tangnes, Sissel/ Olsen, Johs

01.08.2020 N. Kennel Klub, Fauske

Minshelties Famous People

(Lundecock's Golden Handshake ex Ch Croft's Ice Queen)

E: Olsen, Finn Helge/Hindenes, Tone
O: Hindenes, Tone

20.06.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Frya

North Ballroom Blitz

(C.I.B DK FI N SE UCH NV-14 SEV-13-14 Windcrest Stylish Move ex N UCH North Sheltie's Fire N Ice)

E: Haugstvedt, Anne Mette Sandvoll
O: Haugstvedt, Anne Mette S. & Rune

19.07.2020 Salten Brukshundklubb, Laukvik

North Sheltie's Gemstone

(SE N Uch Lundecock's Run For Fun ex Shellrick's Touch Of Class)

E: Bergli, Kirsti
O: Haugstvedt Anne/ Rune, Jansson Siv/ Fredriksen Ivar

28.06.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Melhus

North Sheltie's Northern Star
(Mainland's Eye Of The Tiger ex N Uch North Sheltie's Gemstone)

E: Bertheussen, Kristin Lind
O: Haugstvedt Anne og Rune

01.08.2020 N. Kennel Klub, Fauske

North Sheltie's Springtide
(Ch Lundecock's Noll Koll Kokosboll ex North Sheltie's Fame N Fortune)

E: Haugstvedt, Anne Mette Sandvoll
O: Haugstvedt, Anne Mette Sandvoll og Rune

18.07.2020 Vågan Hundeklubb, Laukvik, Vågan

Orreknuppen's Fighter Of Melia
(Ch Eddiebakken's Lucky Luke ex Orreknuppen's Sweet As Honey)

E: Krogstad, Inger
O: Krogstad, Inger

27.06.2020 N. Kennel Klub, Trondheim

Whirling's Head Over Heels
(FI LT Uch JVV-14 V-16 Onnenpisaran Voittamaton Riemu ex C.I.B. FI EE LV NO UCH RIGAW-18 HeVW-18 HeVW-19 V-19 VV-19 Whirling's Aim Is To Beam)

E: Saarenpää, Ella, Finland
O: Saarenpää, Ella, Finland

01.08.2020 N. Shetland Sheepdog Klubb, Misvær

Rallylydighet

RLI Chesslike Modern Times
(Nezmarkas Laddie ex Chesslike Field Of Gold)

E: Nes, Hildegunn Solberg
O: Monsholm, Reidun & Monsholm, Ida Linn

Mellomtittel i Rallylydighet klasse 1:
24.08.2019 Eide og Fræna hundeklubb, Eide, 181p.
25.08.2019 Eide og Fræna hundeklubb, Eide, 185p
06.06.2020 Jetta hundeklubb, Lom 182p
Fører: Hildegunn Solberg Nes

RLI Nezmarkas Polar Pearl
(C.I.B. RO UCH Mellsjöhögda's Back In Black ex RLII RLIII Nezmarkas Magic Marble)

E: Kalleklev, Synnøve
O: Nes, Hildegunn Solberg

Mellomtittel i Rallylydighet klasse 1:
24.08.2019 Eide og Fræna hundeklubb, Eide 175p
06.06.2020 Jetta hundeklubb, Lom 194p
07.06.2020 Jetta hundeklubb, Lom 195p
Fører: Synnøve Kalleklev

RLII RLIII Nezmarkas Magic Marble
(Thoco's All Shades of Blue ex RLI RLII RLIII Ingivito's Magic Moonbeam)

E: Kalleklev, Synnøve
O: Nes, Hildegunn Solberg

Mellomtittel i Rallylydighet klasse 3:
08.06.2019 Jetta hundeklubb, Lom 192 p
09.06.2019 Jetta hundeklubb, Lom 192 p
06.06.2020 Jetta hundeklubb, Lom 200 p
Fører: Synnøve Kalleklev

Blodspor

**N RL BS CH LPIII RLI RLII RLIII
Catoma's Quick Stepping Nova**
(Ch Shelteam Dreamcatcher ex Catoma's Dark Angel)

E: Berntzen, Elin
O: Jensen, Wenche

Championat i Blodspor:
04.12.2019 A-Agder Dachsh.kl, Skoog, Geir Bev. 1.pr
02.02.2020 A-Agder Dachsh.kl, Birkeland, Geir Erling Bev. 1.pr
29.06.2020 A-Agder Dachsh.kl, Knutsen, Bjørn Arild Ord. 1.pr
Fører: Elin Berntzen

DISTRIKTSNYTT

Møre og Romsdal

Klubbkontakt: Hildegunn Solberg Nes, tlf. 922 63 557

Sheltietreff i Olsvika, Ålesund, 19. juli 2020

Første organiserte treff sidan februar! Dette var tydeleg etterlengta, for søndag 19. juli møtte 35 personar og nærare 40 sheltiar i alle aldrar, på Sunnmøre Hundeklubb sitt område i Olsvika, Ålesund. Glade hundar fann att gamle kjenningar, slektningar og absolutt nye venner også.

Elles vart det som vanleg gode samtalar om hundehald og stell, med kaffi og kaker som avrunding på ein hyggeleg ettermiddag.

DISTRIKTSNYTT

Sørlandet

Klubbkontakt: Linda Eriksen, tlf. 950 49 801

07.06.2020 - Treff på Hove

Det var 8 shelties og en dvergschnauzer, pluss 9 personer, som møtte til treff på Hove utenfor Arendal. Vær og temperatur var bra, og det ble kafferast i sjøkanten. Trivelig som alltid

ANNONSER

Foto: Linda Eriksen

NEW NORWEGIAN CHAMPION

BELMARA'S GOLDEN GIRL

SIRE: CH LUNDECOCK'S SPEED LIMIT

DAM: CH BELMARA'S YO MAMA'S A PAJAMA

CO-OWNER: HEIDI BAARLID

Greta

BELMARA

shetland sheepdogs

JUSTEIN TOSTRUP • MARIA KRISTIANSEN • HANNE HEDMAN

Kelley

NEW CAC-WINNER

BELMARA'S KISSED BY FIRE

SIRE: CH SILKWIZARD'S DRAGON MAGIC

DAM: BELMARA'S LIMITLESS

OWNER: RANNVEIG JONSSON

Grete Olavessen og Paul Rilatt
Tlf: 69 28 49 22 - 900 91 469
www.lyngvetun.net E-mail: p-rilatt@online.no

NO DK RO UCH ROGr UCH Mellsjøgda's Xciting Headline (Xico)

(Mohnese Blacksmith - Mellsjøgda's Funtastic In Blue)

Xico ble Norsk UCH på NKK Fauske 02.08.20. Dommer Bente Harlem

SHELTIE
MAINLAND'S

Vinny B. Olafsen
Holtungveien 1128, 3174 Revetal
Web: www.mainland.ch
Email: mainland@online.no
+47 41303811

Mainland's Eye Of The Tiger "Danni"

(Au Ch Poulsgaards Casual Design ex Mainland's Beloved Design)

Fin helg på NSSK Trondheim for dommer Anne Indergaard.

Fra venstre:

Mellsjøhøgda's Adrenaline-Rush "Rolex" (RO BG Uch RO BG GrCh Bucharesti-winner-18 Mohnesee Blue Jazz – Mellsjøhøgda's Ready For Fun). Rolex tok "storcertet" og ble BIRjunior og 3BISjunior.

Mellsjøhøgda's Unstoppable "Billy" (INT N CZ BG RO SI Balkan Uch BG Gr RO Gr Uch SIW-18 Mellsjøhøgda's Copper Zurprize - Mellsjøhøgda's Vote For Me). Billy tok ResCertet og **Mellsjøhøgda's Ain't She Funny** «Funny», kull søster til Rolex, tok også ResCert.

Store gratulasjoner til Kennel Lyngvetun med norsk og dansk championat på **N DK RO ROGr Uch Mellsjøhøgda's Xciting Headline** (Mohnesee Blacksmith - Mellsjøhøgda's Funtastic In Blue) da han fikk storcert på NKK Fauske for dommer Bente Harlem.

Mellsjøhøgda's Adrenaline-Rush

Mellsjøhøgda's Xciting Headline

Sissel Tangnes og Johs Olsen
 Tlf.: 61 25 46 02 Mob.: 952 17 757 E-post: tangnes@online.no
 web: www.shetlandsheepdog.no

Nezmarka

Shetland Sheepdogs

Stolt av jentene våre som har gjort det så bra i Rally Lydighet:

RLI RLII RLIII Ingivito's Magic

Moonbeam "Moona"

RLII RLIII Nezmarka's Magic Marble "Ylva"

RLI Nezmarka's Polar Pearl "Vinter"

RLI Chesslike Modern Times "Sol"

Hildegunn Solberg Nes og Synnøve Kalleklev, Tlf. 92263557 e-post: hildegunn.nes@gmail.com, Tlf 92263566 e-post skalleklev@gmail.com

ORREKNUPPEN'S

Shetland Sheepdogs

Inger Krogstad
Svatsum Øverbygd 282,
2657 Svatsum
Gausdal kommune

Email: orreknuppen@bbnett.no

Web: www.orreknuppen.com

Tlf: 61 22 06 61 Mob: 905 04 848

Kjanto's You're My Best Friend

«Meeco»

(N UCH Kjanto's Frozen Kristoffer
& N UCH Croft's All In One)

**På NSSKs Hoved-
utstilling på Frya Leir
20-21. juni, oppnådde
han å bli BIR-valp
for dommer Arne Foss,
bare 4 mnd. gammel**

Ramzo kennel

Ramzo's Casanova

(FI SE Uch Lizmark Marchand D'Or
ex Ramzo's Silver Blue Lady)

Eier: Silje Flo

Foto: Silje Flo

Torill T. Vasveen
Sørbyveien 605, 3178 Våle
Email: ramzo@online.no

Vera Schjølberg

Stadbråtan 9

2770 Jaren

Tlf: 0047 91610731

vera.schjolberg@hadeland-energi.net

Sheltierose

(C.I.B) NORD PL UCH NJV-15 La-Min-So's Ladies Knight

"Ace"

HD-fri (A), CEA u.a.

(PL Ch Memus Professor Higgins
ex N DK UCH N VCH La-Min-So's
Bliss Of The Meadow)

"Ace" kvalifiserte seg til tittelen
C.I.B (Internasjonal Champion)
på NKK Fauske 2/8-20
for dommer Bente Harlem.

Velkommen til nye medlemmer

Hovedmedlemmer (14.05.2020 - 15.08.2020)

Ahlfors, Anja Vesterdal
Kjerrevanaset 14, **4534 Marnardal**

Bakken, Nina
Ole Frises vei 5, **3053 Steinberg**

Baugerød, Ida
Ravnekollbakken 39, **0971 Oslo**

Berle, Ruth
Falkenstenveien 16, **3189 Horten**

Blytt, Astrid Eriksen
Gullveien 1367, **5550 Sveio**

Borgersen, Lene C.
Kolkinnveien 66, **3533 Tyrstrand**

Brattset, Ola Erik Steien
Togstadveien 260 C, **2100 Skarnes**

Buchholdt, Kristin Fiva Edvardsen
Sagplassevegen 54, **7054 Ranheim**

Christensen, Anne Karin
Mengsholveien 44, **2353 Stavsjø**

Dahl, Madelene Lødemel
Solbakken 5, **3475 Sætre**

Eliassen, Ida Irene
Hattesvingen 11, **1664 Rolvsøy**

Eriksen, Nora Rognstad
Malerhaugveien 32 B, **0661 Oslo**

Farberg, Tone
Aamodthellinga 2 D, **2008 Fjerdingby**

Flo, Silje
Rundhaugveien 12, **0495 Oslo**

Fredriksen, Bente Helen
Gatuveien 7B, **1580 Rygge**

Førre, Gunn Elise
Førresdalen 83, **5563 Førresfjorden**

Gjessing, Eline
Lille Ve 8, **3072 Sande I Vestfold**

Hallum, Trine
Filtvetveien 33, **3480 Filtvet**

Hansen, Torgeir
Beiteveien 26, **1526 Moss**

Havikhagen, Helle-Irmelin
Svarverudveien 48, **3350 Prestfoss**

Helgø, Thale
Brønndalsåsen 25, **5176 Loddefjord**

Hjermstad, Jens Ivar
Hallingdalsveien 16, **3534 Sokna**

Johansen, Henning
Grimsrødhøgda 73, **1786 Halden**

Karlsson, Pirkko
Skördevägen 6, SE-772 50 Grängesberg

Kongsbak, Ruth Helene
Morlandsvegen 8, **5360 Kolltveit**

Kulseth, Karen Janet
Speidarvegen 11, **6230 Sykkylven**

Lande, Liv
Risløkkveien 55 c, **0583 Oslo**

Lauritzen, Lena
Myrvangveien 89, **2500 Tynset**

Lien, Monica Martinussen
Ødeliveien 7, **3531 Krokkleiva**

Malvik, Kjetil
Sorgenfriveien 26, **7031 Trondheim**

Mattison-Ward, Anne Birgit
Gladvollveien 39b, **1168 Oslo**

Mowinckel, Katharina
Skareveien 49, **5174 Mathopen**

Nodland, Sven Yngve Söderholm
Nedre Ilenveg 16, **3713 Skien**

Nordstrøm, Tone
Melgårdshagan 6, **1911 Flateby**

Pedersen, Lene Murberg
Rafsbotnveien 30, **9517 Alta**

Persson, Christina
Nygårdsvingen 44 B, **1454 Fagerstrand**

Raknes, Linn
Rokkevegen 53, **6050 Valderøya**

Ramse, Marianne
Nils Lauritssønsvei 1, **0854 Oslo**

Reiten, Hilde
Halsahagan 63, **6680 Halsanaustan**

Rødsjø, Solveig
Kvamsveien 101, **7336 Meldal**

Sandvig, Marianne
Åsliveien 23, **1642 Saltnes**

Simensen, Line
Bergstien 14, **3050 Mjøndalen**

Skarsvåg, Trine Skjerven
Skogen 34, **5750 Odda**

Skogen, Britt
Helleskilveien 74, **1680 Skjærhalden**

Solberg, Stine
Professor Smiths Alle 91B, **3048 Drammen**

Strøm, Irina Jasmine
Yksetvegen 43, **2388 Brumunddal**

Thanem, Hanne
Østsidevegen 26, **2090 Hurdal**

Utnes, Malin Beate Nilsen
Midtskogen 8 B, **1400 Ski**

Øien, Hilde
Ynglingevegen 7, **3184 Borre**